

SNIEGAS, arba LIETUS.
Saulė teka 5:40, leidžiasi 6:11.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Kovo-March 29 d., 1972 m.

Kaina 15c

75

LIETUVIŲ SKUNDAS JUNGTTINĖMS TAUTOMS

DAR APIE RADIO FREE EUROPE

MASKVA. — Sovietų piliečiai, išgirdę, kad kai kurie Amerikos senatoriai siekia uždaryti Radio Free Europe ir Radio Liberty programas, susisiekė su Vakarų pasaulio korespondentais, įrodinėdami jiems, kaip tos programos yra reikalingos komunizmo prispaustiems žmonėms. Be žinių iš užsienio kraštų, kurias sovietų žinių agentūros falsifikuoja, komunistinių šalių radijo klausytojai išgirsta per radijo bangas filosofijos, literatūros ir socialinių mokslų naujienas, kurios sovietų cenzūros yra slepiamos. Dar vienas svarbus patarnavimas: sovietų gyventojai sužino iš tų stočių apie savo pačių piliečių veiksmus prieš režimą, apie valdžios kritikus, vadinamus disidentus. Jų veikla, patiriama korespondentų Maskvoje, vėliau patenka į radijo stočių programas.

Radio Free Europe ir Radio Liberty stočių klausytojai nusivylę ir pasipiktinę JAV senato užsienio reikalų komiteto pastangomis. Čekoslovakijoje sen. Fulbrightas vadinamas „Fulbricht“, sulaukiant jo pavarde su vokiečių komunistų veikėju Ulbrichtu. Lenkijoje šis senatorius vadinamas „Fulbrivotu“. Tik Maskvos spauda vadina senatorių „pažangių mintytojų“. Kremlius puola radijo stotis, vadinama jas „piratų stotimis“.

Jau 1967 m. Maskvoje buvo išleista sen. Fulbrighto knyga „Pernai Maskvos „Tarptautinių santykių“ leidkla išleido Fulbrighto 271 pusl. biografiją, parašytą Voronovo, pavadintą „Senatorius iš Arkansas“.

Net vienas „New York Times“ redaktorių Sulzbergeris parašė sekmadienį straipsnį: „Why not tell the Truth?“. Jis sako, kad buvo juokinga pretenduoti, kad Radio Free Europe ar Radio Liberty neturėjo jokių ryšių su Amerikos vyriausybe, tačiau būtų kvaila nutraukti jų propagandos įstaigų operacijas. Tų radijo programų patarnauja žmonėms, kuriuos veikia opinią kontroliuojantieji totalitariniai režimai. Pusė visų suaugusių Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Čekoslovakijos ir Bulgarijos gyventojų klausia R. F. E. bangų. Apie 30 milijonų radijo aparatų Rusijoje pagauna Radio Liberty transliacijas.

Sulzbergeris nurodo, kad Maskva ir jos satelitai patys siunčia savo programas ir vakarus. Dažnai tos programos tiesiog kuro Europos Bendros Rinkos šalyse dirbančius italus ar ispanus. Plačiai veikia ir Maskvos „Taikos ir Pažangos“ stoties siųstuvai. Ta stotis daug transliuoja kinų kalba.

Tiesa nėra negarbingas ginklas. Yra kvaila amerikiečių gėdytis pasakyti teisybę, kada komunistai išnaudoja savo tikslams laisvas oro bangas ir demokratinio pasaulio spaudą, sako Sulzbergeris.

Pasiūlė Kinijai svarbią J. T. vietą

NE WYORKAS. — Jungtinių Tautų sekretorius Waldheim pranešė, kad jis pasiūlė Kinijai svarbią vietą sekretariate — politinių reikalų ir dekolonizacijos pasekretoriaus vietą. Dar nežinia, ar Kinija šią vietą paims. Kinai nori pastidijuoti šios pozicijos ir kitų sekretoriato vietų svarbą ir reikšmę.

Kitų paskyrimų tarpe yra amerikiečio Bradford Morse paskyrimas pasekretoriui politiniams ir generalinės asamblėjos reikalams. Šioje vietoje ilgai tarnavo miręs neegras diplomatas Ralph Bunche. Moteris diplomatė Helvi Sipila iš Suomijos paskirta pasekretore socialiniams ir humanistiniams reikalams.

Kipro vyskupo laiškas Makarijui

NICOSIA. — Graikijos valdžios spaudimas Kipro prezidentui, arkivyskui Makarijui, nemažėja, bet didėja. Arkivyskupas gavo iš savo kolegų, graikų stačiatikių bažnyčios vyskupų: Anthimos iš Kitium, vyskupo Kypranos iš Kyrenėjos ir Paphos vyskupo Yennadios dar vieną raštą, kuriame griežtai tvirtinama, kad arkivyskupas Makarijus turi pasitraukti iš prezidento pareigų ir koncentruotis savo religinėse pareigose.

Savo ankstyvesniame rašte Kipro vyskupas įrodinėjo, kad prezidentūra kenkia Makarijos religiniams uždaviniams. Dabartiname — aiškiai pasakoma, kad Makarijos apeliacija unijos su Graikija idealus, toleruoja komunizmo augimą Kipro saloje, leidžia plisti ateizmui ir nihilizmui bei prieš Graikiją nukreiptoms nuotakoms.

„Per 12 metų mes stebėjome politiką, kuri užuot vedusi Kipro arčiau ir tautinį tikslą, prisidėjo prie Kipro atšalimo nuo tautinio kūno“, sako vyskupo laiškas.

Vyskupas Yennadios iš Paphos miesto gyvena laikinai Limassol mieste pas vyskupą Anthimos, nes Paphos gyventojai pagrasiu vyskupą primušti, jei jis sugrįžtų į savo diocęziją. Komunistų partija Kipre remia Makarijų, nes jis neatiduoda Kipro Graikijai. Maskva nenori, kad strateginiai svarbūs Kipras patektų NATO valstybėms.

Turkų teroristai derisi su valdžia

UNYĖ. — Turkijos teroristams pagrobęs tris karo aviacijos dirbusius britų piliečius — radijo ir radaro technikus, Turkijos konstitucinis teismas sutiko peržiūrėti įstatymą, kuris skyrė mirties bausmės trims nuotėmsiems turkų komunistams. Pagrobėjai reikalauja nuteistuosius išleisti laisvėn, iškeičiant juos į pagrobtus anglus.

Turkų policija ieško pagrobėjų ir suėmė dar 25 asmenis. Premjeras Erim pareikalavo parlamente naujų galių, didesnių spaudos suvaržymų ir greitesnio įstatymų pravedimo. Parlamentas nenoromis bendradarbiauja su vyriausybe, kurią pastatė kariuomenės vadai.

MIAMI. — Sovietų okeanografiniam laivui „Kursatov“ atplaukus į Miami, žydai ir kubiečiai surengė demonstracijas, su plakatais „Rusikai, važiuokite namo!“ Penki kubiečiai buvo suimti, kai jie primušė vieną vyrą, atvykusį pasveikinti sovietų.

Prezidento patarėjas dr. Henry Kissinger yra dažnai matomas garsių moterų tarpe. Šioje nuotraukoje jis sėdi restorane su Ali MacGraw, filmo „The Godfather“ premjeroje. Foto korespondentas pridėjo, kad ten pat buvo ir aktorės vyrai.

SOVIETŲ VICEMINISTERIS KALBA APIE RUSŲ EMIGRACINĘ POLITIKĄ

MASKVA. — Sovietų vidaus reikalų viceministeris Boris Šumilinas pasikalbėjimo su Novosti agentūra papasakojo apie emigracinę politiką. Šis pasikalbėjimas perdavė ir Tass agentūros užsienio laida. Vietiniame gyventojams apie tas pastabas nežinia ar bus skelbiama. Šumilinas nurodė, kad nuo karų pabaigos 21,000 žydų gavo leidimus išvažiuoti. Vien tik pernai išvažiavo 10,000. Žydams nėra daroma jokių privilegijų, jie emigruoja taip, kaip ir visi sovietų piliečiai, melavo Šumilinas.

Jis paneigė gandus, pavadindamas juos absurdu, kad šimtai tūkstančių žydų išvažiuotų, jei juos kas išleistų. Jo žiniomis, tokių norinčių yra: 258 Maskvoje, 50 Leningrade ir 119 Kijeve. Užsienio korespondentai spėjioja, kad tie šumilino pareiškimai turėtų būti tikslūs: paneigti žinias, kad masės žydų nori išvažiuoti ir nuraminti arabų opinią, kuri nusistatė prieš Izraelio gyventojų didinimą. Šumilinas pareiškė, kad neišleidiama nei tokie žydai, kurie gavo karinių apmokymų ir kurie dirba karinėje pramonėje. Tie suvaržymai būsią taikomi, kol nėsibaigs Viduriniųjų Rytų konfliktas. Šumilinas, be to, nurodė, kad patys arabai davė Izraeliui 800,000 naujų gyventojų, išvarydami savo žydus.

Japonijos vėžio ligų studija

CLEARWATER BEACH. — Japonijos vėžio ligos tyrinėjimų centras paskelbė savo ilgų studijų rezultatus, kurie rodo, kad Japonijoje, kaip ir Amerikoje, yra neabejotinas ryšys tarp cigarečių rūkymo ir vėžio ligos. Japonų atradimus paskelbė Vėžio Tyrimų instituto direktorius dr. Hirayama Amerikos Vėžio Draugijos seminare.

Japonų daktarai penkeris metus stebėjo 265,000 vyrų ir moterų, 29-niuose sveikatos rajonuose, visose Japonijos dalyse. Nustatyta, kad plaučių vėžį kečius kart greičiau gauna cigarečių rūkytojai. Kepenų ir tulžies vėžį rūkoriai gauna net 50% iki 100% daugiau už nerūkančius. Dideli skirtumai įrodyti tarp įvairių širdies ligų pacientų mirtingumo.

Dr. Hirayama nurodė, kad japonai, paprastai, daug vėliau pradeda rūkyti už amerikiečius. Juo anksčiau savo gyvenime žmogus pradeda rūkyti, tuo didesnis šansas jis turi gauti plaučių vėžį. Gal, todėl Amerikoje santykinai mažiau rūkantių ir rūkančių plaučių vėžio aukų yra dar didesnis už japonų. Japonijoje tik 10% rūkančiųjų pradeda rūkyti jaunystėje, kada Amerikoje net 60% pradeda rūkyti dar prieš sulaukdam 20 metų.

Sukilėliai slepiasi pasiuntinybėse

SAN SALVADOR. — Nepasisekusio karinio perversmo Salvadorė vadai išsislapstė po užsienio valstybių ambasadas. Kai kurių partijų koalicijos vadai. Duarte bandė pasisukti Venesuelos pasiuntinybės pirmojo sekretoriaus namuose, tačiau policija jį ten suėmė. Venesuela pareiškė protestą. Salvadoras aiškina, kad tik ambasada ir ambasadoriaus namai turi politinį imunitetą, o kitų tarnautojų namai — neturi. Klausimui išsiaiškinti trijų diplomatų komisija: Amerikos, Italijos ir Brazilijos. Jie derėsis su Salvadoro užsienio reikalų ministru.

Sukilimo vadai pulkininkas Mejis pasislėpė Vatikano atstovybėje. Su juo yra dar du trys sukilimo vadai.

Sukilimą malšinant karo lėktuvų bombos netyčia pataikė į našlaičių namus, kur buvo užmušta nemažai vaikų.

Kinų tenisistai atvyksta į Kanadą

HONG KONGAS. — Kinijos stalo teniso komanda: du vadovai, penkios moterys ir septyni vyrai žaidėjai su dviem treneriais išvyko į Kanadą. Komanda atskris per Paryžių į Montrealį šį ketvirtadienį. Kanadoje kinai sužaidė keturias rungtynes: Ottawoje, Montrealyje, Torontyje — balandžio 6 d. ir Vancouverio — balandžio 7 d.

Po gastrolių Kanadoje kinai skris į Ameriką, o vėliau į Meksiką.

Geriausio Kanados stalo tenisistai yra Derek Wall ir lietuvių tiktai Violeta Neškaitytė, abu iš Toronto.

Peter Flanagan yra prezidento patarėjas tarptautiniams ekonominiams reikalams. Apie jį mažai buvo kalbama, kol neįsikilo ITT bendrovės ryšiai su teisingumo departamentu.

PAVERGTŲ TAUTIEČIŲ PETICIJA SU 17,054 PARAŠAIS SEKR. WALDHEIMUI

Prijungimas prie sovietų — tautinė nelaimė

MASKVA. — Abu didieji, rytiniai Čikagos laikraščiai vakar pirmame puslapyje įsidėjo savo Maskvos korespondentų žinią apie Lietuvos gyventojų masinę peticiją Jungtiniams Tautoms. „Chicago Sun Times“ žinią iš Murray Seeger įsidėjo per visą pirmąjį puslapį, paskelbdamas juodomis raidėmis „Lithuanians Rip Russians“. „Chicago Tribune“ pirmojo puslapio dvi skiltis paskyrė savo Maskvos biuro direktoriaus James Yuenger straipsniui „17,000 Lithuanian Catholics Hit Russ“.

Pranešimuose iš Maskvos sakoma, kad pirmadienį užsienio korespondentai Maskvoje gavo kopijas peticijos, kurią lietuviai su 17,054 parašais pasiuntė Jungtinių Tautų sekretoriui Waldheimui, prašydami persiųsti ją peticiją Sovietų Sąjungos komunistų partijos vadui Brežnevui. Peticija turinti colio storumo lapų rinkinį, kurį sudaro 123 atskiros peticijos. Peticijoje paaiškinama, kad anksčiau pasiųstos sovietų valdžiai peticijos buvo neatsakytos, o tik iššaukė sustiprintą priešpauą. Policijos ir slaptos žvalgybos grasinimai ir areštai neleido surinkti dar daugiau parašų.

Mini Žmogaus Teises

„Sun Times“ nurodo, kad Lietuva, nedidelė šalis prie Baltijos jūros, prijungta Sovietų Sąjungos 1940 m., yra žinoma, kaip provincija, kur tradiciniai religiniai įsitikinimai yra gyvi, nežinint valdžios ir komunistų partijos trukdymų. Ši peticija yra drąsiausias veiksmas visoje skundų serijoje per paskutinius 6 mėn. Rašte Waldheimui sakoma, kad trys ankstyvesnės peticijos su 5,000 parašų buvo pasiųstos Brežnevui pernai rudenį. Jos nepasiekė savo tikslo, todėl „mūsų buvusios respublikos tikintieji nukreipia savo skundus į Jungtines Tautas, nes jie negali džiaugtis teisėmis, kurios nustatytos Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos 18 straipsnyje“.

Katalikų persekiojimas

Peticijoje lietuviai skundžiasi, kad sovietų hežimas apriboja naujų kunigų paruošimą. Tik apie 10 jaunuolių kasmet gali įstoti į vienintelę Kauno seminariją. Bažnyčia yra persekiojama ir sąžinės laisvės draudžiama. Du lietuviai vyskupai Julionas Steponavičius ir Vincentas Sladkevičius ištremti be teismo. Kąleimio bausmėmis nubauti kunigai Juozas Zdebskis ir P. Bubnis už tai, kad jie ruošė vaikus pirmajam komunijai. Dėl kunigų stokos net invalidai ir pasenę kunigai turi eiti pareigas. Vilkaiviškio mokytoja O. Briliėnė buvo atleista iš darbo, nes ji buvo praktikuojanti katalikė. Jai atsakomas bet koks darbas. Valdžia neleidžia tikintiesiems atstatyti sudegintų bažnyčių Batakuiose ar Gaurėje, nors tikintieji patys pasirūpino lėšomis. Andrejeve vietoj sudegintos bažnyčios valdžia pastatė šokių salę.

Laužoma Lietuvos konstitucija

Peticijoje sakoma, kad religinis persekiojimas, nežinint Lietuvos konstitucijos garantijų, vyksta nebaudžiamas. Persekiojimai yra priešingi ir sovietų konstitucijai. Priešingai, ateizmas jėga brukamas Lietuvos mokyklose. Vaikai verčiami kalbėti, rašyti ar veikti prieš savo sąžinę.

Peticijoje einama toliau. Čia sakoma, kad Lietuvos gyvenimo kokybė žymiai pasikeitė nuo Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Tas pasikeitimas vadinamas tautine nelaime. Sovietų valdžios laikmečiu Lietuvoje padidėjo jaunimo nusikaltimai, alkoholizmas, dešimteriopai padidėjo savižudybių skaičius, abortai ir skrybys gavo grasiinančias proporcijas. Juo toliau mes esame nustumiami nuo mūsų katalikiškos praeities, tuo grėsmingesni gaunasi ateistinio priverstinio auklėjimo rezultatai, tuo daugiau plinta nežmoniškas gyvenimo būdas, be Lietuvos ir religijos, sako peticija.

Drąsus lietuvių žygis

Peticija sako, kad jei toliau sovietų valdžios laikysena nepasikeis, tai Lietuvos katalikai kreipsis į Popiežių ar į Jungtines Tautas.

„Chicago Tribune“ James Yuenger pridėjo, kad yra tiesiog nuostabu, kad tos peticijos pastangos pasisekė, ir kad jos kopijos buvo nusiųstos į Maskvą, kad jas pamatytų Vakarų korespondentai, prieš jas išsiunčiant iš krašto. Greitu laiku peticijos turi pasiekti New Yorką.

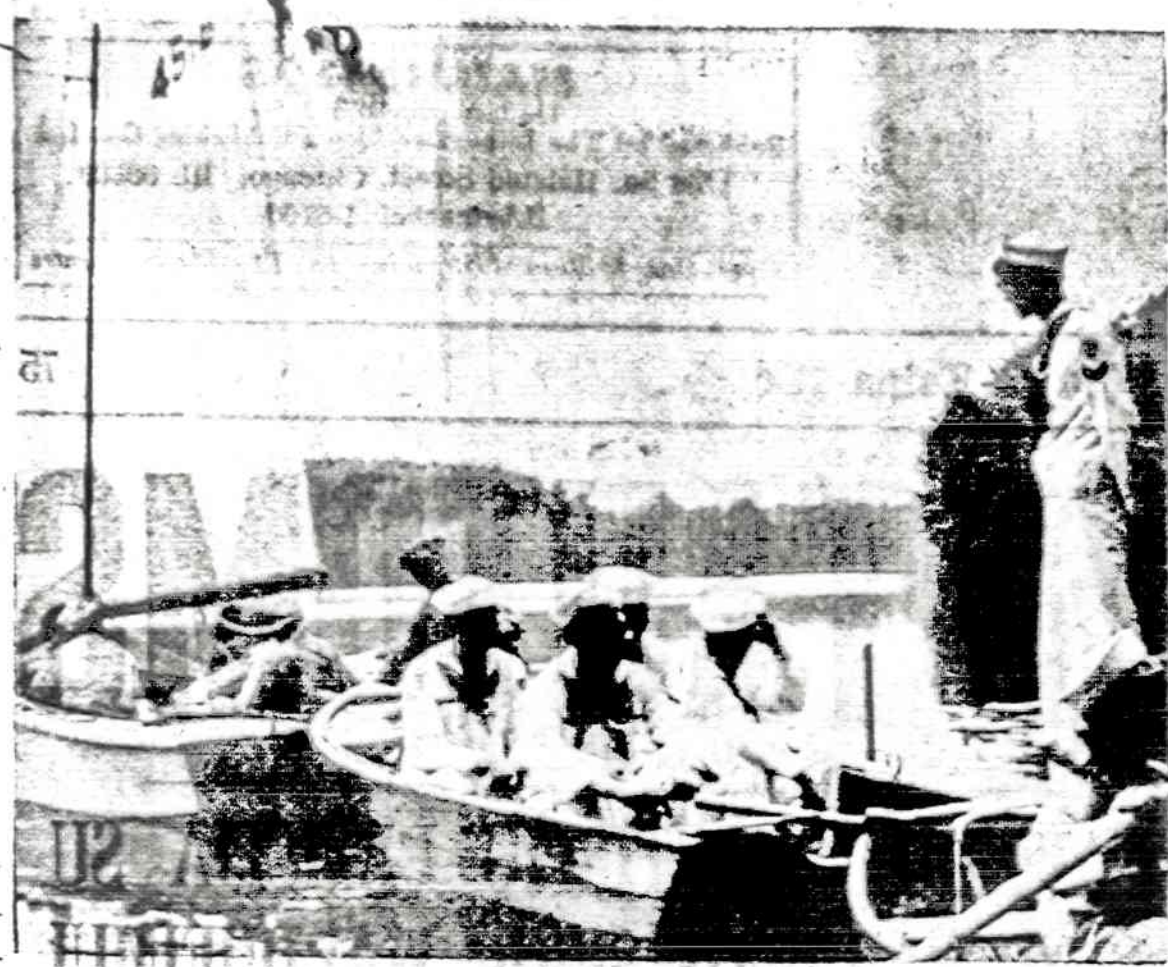
„Sun Times“ Murray Seeger pridėjo, kad tai didžiausia valdžios kritikų grupė, kuri viešai save identifikavo, nežinint režimo persekiojimų. Laiškas sugestiojuoja, kad Lietuvoje yra tebegyvi tautiniai jausmai, nors jau virš 30 metų, kai Stalinas užgaigė Lietuvos trumpą nepriklausomybę tarp dviejų Pasaulinių karų.

Amerika mokės Maltai 9 mil. dol.

WASHINGTONAS. — Valsybės departamentas pareiškė pasitenkinimą dėl Britanijos ir Maltos sutarties dėl karinių bazinių naudojimo toje Viduržemio jūros saloje. Pranešama, kad iš 37 milijonų dol. metinės nuomos britai mokės Maltai apie 14 milijonų. Amerikai teks sumokėti kasmet 9 mil. dol., o likusius pinigų sudės Italija ir Vakarų Vokietija.

Italijai Malta yra labai svarbi, nes ji, kaip sako italai, lengvai galėjo tapti „Italijos Kuba“. Sovietų ambasadorius Londone Smirnovskis kelis kart susitiko su Maltos premjeru Mintoffu ir žadėjo jam sovietų paramą. Tačiau Maltos valdžia nutarė toliau vesti būtiną su Vakarų valstybėmis.

KAMPALA. — Ugandos valdžia įsakė išvažiuoti Izraelio kariniam patarėjams, kurie treniravo Ugandos parašiutininkus ir lakūnus. Apie 70 Izraelio karininkų ištremti todėl, kad Izraelio spaudos pasirodė Ugandai nepalankūs straipsniai, kritikavę kelione prezidento numatytą Uganda ir Egiptą.

ISPLAUKIANT JŪROS DIENOS PARADĄ

Svenčiant 45 metų jubiliejų 1967 m. Rako stovyklavietės ežere. Priekyje burlaivis "Vėtra".

Br. Juodelio nuotr.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTŲ. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

KX-JI METAI

NR. 13 (364)

Trys trumpi linkėjimai:

LIKTI, BŪTI IR REIKŠTIS

Pirmininko v. s. Antano Saulaičio sveikinimas jūrų skautams, minintiems 50 metų veiklos jubiliejų

Lietuvių jūrų skautijos 50 metų sukaktuvių proga nuoširdžiai sveikinu visus brolius ir seses, mūsų jūrų skautus ir skaites. Linkiu jiems — likti pavyzdiniais lietuviais, būti tobulais skautais ir skaitėmis ir reikštis šauriais jūrininkais.

Gero vėjo! Budžių Jūsų

v. s. A. Saulaitis,
Liet. Skautų Sąjungos
Tarybos Pirmininkas

1972 kovo 12 d., Oakville, Conn.

REIKIA KIEKVIEŲ IR REIKIA VISŲ

bendram žygiui į ateitį

Lietuvių Jūrų Skautijos ir Lietuvių Skautų Sąjungos Vadovybių pastangomis siektas skautiškosios vienybės kelias jau įgyvendinamas.

Nuo 1971 m. pavasario daugelis LJS skautų, skaučių ir vadovų palaipsniui įsijungė į skautiškąjį gyvenimą LJS-je. LJS Tarybos Pirmija, galima sakyti, beveik užbaigdamas bendro suartėjimo dalykus, dabar formaliai priėmė išsamų nutarimą ir LJS skautininkų ir skautininkių įregistravimo reikalais. Tuo nutarimu išspresfi keli dar būvę likę svarbesni klausimai.

Jeį dar kas iš LJS skautininkų būtų dar atitinkamai Sąjungoje neįregistravęs, galėtų dabar lengva širdimi įsiregistruoti.

Galimas daiktas, kad šis raštas pasieks ne visus LJS skautininkus-es, tuo atveju prašyčiau

rašta gavusius painformuoti ir kitus, kurie nebūtų gavę.

Kada pradėjome konkrečiau svarstyti galimas vienybės reikala, tai pirmiausia darėme žiūrėdami pirmyn, ateitį, o ne į kokias nesantaikas, ginčus, kieno asmenines ambicijas ar kokius nesutarimus ar nuomonių skirtumus praeityje. Reikėjo nubrėžti liniją tarp praeities ir dabarties ir reikėjo nusistatyti išeities tašką ateitin.

Nebuvo tai paprasta ir nebuvo tai lengva. Bet, visiems geros valios vadovams-ems pasiryžus ir sutariant, buvo rastas pagrindas, tikimasi, naudingas visai lietuviškai skautybei.

Iš visos širdies džiaugiuosi, kad tai pasisekė, kad galėjome įrodyti turį drąsos žiūrėti pirmyn, moką sutarti ir pasiryžę įvykdyti.

Sveikinu visus ir visas, kurie į tą LSS-gos ir LJS-jos Vadovybių troškimą — susivienyti — tinkamai atsiliepė ir jau tapo ar tuoj taps vienos ir vieningos skautiškosios šeimos nariais. Dėkoju ir tiems bei

LITUANICOS TUNTAS IŠUGDĖ

savuosius jūrų skautus

Medžiaga istorijai (3)

Ne visi jūrų skautės-skautai išėjo iš LSS, maža dalelė liko ir šita maža dalelė, ypač Čikagoje, Lituanicos tunto tuntininko s. K. Cijūnelio remiama, atkuria jūrų skautų veiklą Lituanicos tunte.

1964 m. gruodžio 20 d. Jaunimo Centre šaukiama steigiamoji tunto jūrų skautų sueiga, vieneto vadovu kviečiamas j. s. Br. Juodelis; įsiregistruoja penki jaunieji kandidatai: G. Cepėnas, Al. Regis, R. Vidžiūnas,

toms, kurie LSS-jeje nuoširdžiai ir skautiškai susitapdino ar susitapdina su tais, kurie Sąjungoje tapo tikri broliai ir tikros sesės.

Būtų svarbu, kad visi LJS nariai-ės ir vienetai gražiu pavyzdžiu įjautų į LSS-gos dalinius įvairiose vietovėse ir ten broliškai skautautų lietuviškojo gyvenimo plotoose.

Suprantama, kad širdis labai skauda, jog, laikui bėgant, tam tikras dalis išėjusio jaunimo nubyrėjo. Gaila, kad gal didelė dalis jų nebeturės progų skautauti, gal nesugebės vieningoje LSS-jeje matyti tą tradicinę tvirtovę, kurioje ir ateityje jų vaikai ir dabar jie patys galėtų bet kada būti kaip namie, savoje skautiškoje šeimoje. Tai tautinis ir skautinis nuostolis.

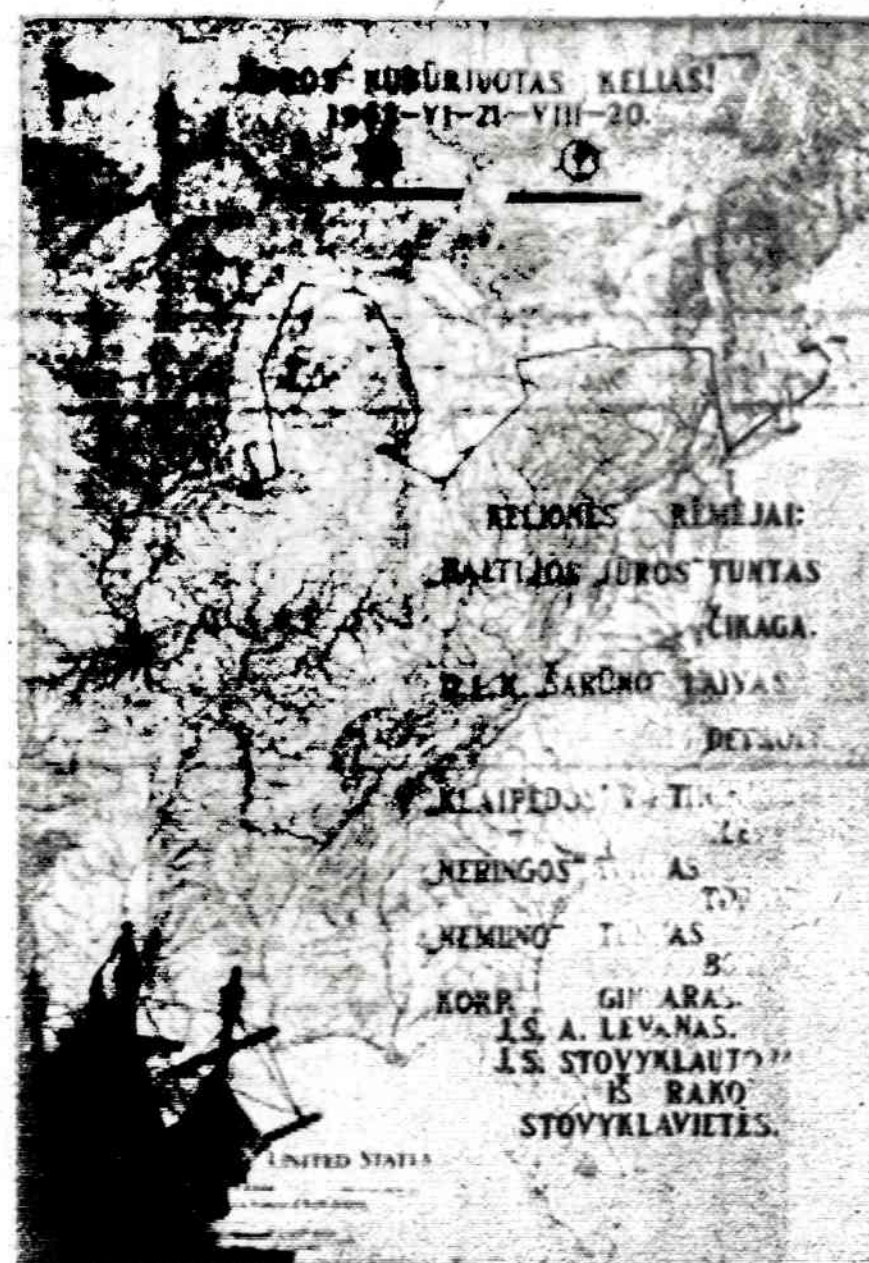
Už tat, galėdami pasimokyti iš praeities, turėtumėm visi, kurie giliau supranta lietuviškojo skautavimo prasmę ir tautinius uždavinius, visa daryti, kad ne tik ateityje nepasikartotų senos klaidos, bet kad ir dabar nebūtų vietos bet kokiems reiškiniams, kurie galėtų vesti į paklaidas.

Todėl, Sesės ir Broliai, visa darykime, kad lietuviškoji skautybė ilgai gyvuotų, dar ilgai tarnautų lietuvių tautai ir savo tobulai auklėjimo sistema dar ilgai ugdytų kilnias lietuviškasias asmenybes. Mūsų skautybės sąjūdis visai turi būti vieningas, tvirtas ir gyvas!

Šiai skautybės bylai reikia kiekvieno ir reikia visų bendro žygio į ateitį.

Gero Vėjo!
Budžių

v. s. A. Saulaitis

ZEMELAPIS, PARODAS "ŪDROS" BURLAIVIO TOLIMOJO PLAUKIMO KELIONĘ

Kelionė iš Chicago į Bostoną ežerais, upėmis, kanalais ir Atlanto vandenyną 1963 m. atliko v. v. J. Butkus ir v. v. L. Jucis. (Plačiau buvo rašyta praėjusiam "M. S." numeryje).

L. Knopfmillerio nuotr.

Pr. Skvirblys ir B. Skvirblys. Jie sudaro "Delfinų" valtį.

1964 m. vasario mėn. pradžioje j. s. Br. Juodelio bute šaukiama j. budžių steigiamoji sueiga, į kurią atvyko: j. b. v. s. Br. Gurėnas, ps. E. Zabarskas, v. v. K. Jasinskas, v. v. K. Milūnas, R. Vėžys ir j. s. Br. Juodelis. Sueigoje išrinktas j. budžių vadovu j. b. v. s. Br. Gurėnas. Tais pačiais metais j. budžių eiles įstoja R. Kunstmanas, V. Rupinskas, A. Trinkūnas ir J. Šalčiūnas. Veikla "suaktyvėjo". Lituanicos tunto finansinė paroma nuperkamas "Lightning" klasės burlaivis.

1965 m. sausio pabaigoje j. s. vieneto vadovu pakviestas v. sl. J. Šalčiūnas. Vienetas pasirenka "L. K. Algimanto" vardą, per iškilmingą vieneto sueigą 1965 m. vasario 28 d. Jaunimo Centre 5 j. skautai — jaunieji davė įžodį. Kovo 7 d. Kaziuko Mugėje jaunieji ypač su dideliu pasišventimu suko "Laimės Ratą" ir "prisuko" j. s. vienetai 100 dol.

1965 m. pavasarį j. budžiai perrenka v. s. Br. Gurėną vieneto vadovu, buriavimo instruktoriais kviečiami j. s. Br. Juodelis ir dr. J. Anyšas. Budžių įgula pasirenka "Prez. A. Smetonos" vardą. Buriavimo sezono pradžioje Čikagos uosto baseine nebuvo gauta inkaravimo

boja. "Vėtra", burlaivį, teko nuvesti į vandenį Michigan City, 60 mylių nuo Čikagos. Tai labai ap sunkino buriavimo pamokas. Rugpjūčio pradžioje Čikagos uoste buvo gauta inkaravimo boja. Tuo pačiu laiku Vl. Šimkus ir K. Račiūnas dovanuoja j. budžių įgulai "Star" klasės jachtą, su prikaba, taip pat gelbėjimo valtele. Jachta nuleista Grand Park uoste. 1965 m. rugpjūčio 8 d. krikšto tėvai ps. Z. Dudėnienė ir Vl. Šimkus pakrikštija jachtą "Perkūnas". Rako stovyklavietėje, tunto stovykloje krikštijamas Lightning burlaivis. Krikšto tėvai — v. s. F. Kurgonienė ir ps. dr. St. Budrys. Burlaivis gautas "Vėtros" vardą. J. skautų pastovyklės viršininku buvo R. Kunstmanas, stovyklavo 12 j. skautų, iš jų 7 davė įžodį. Organizuojama nauja "Pinguinų" valtis L. K. Algimanto laive.

1965 m. spalio 6 d. jachtoje "Perkūnas" Michigan ežere j. budžiai davė įžodį: j. s. Br. Juodelis, ps. V. Rupinskas, R. Kunstmanas, J. Šalčiūnas ir A. Trinkūnas. 1965 m. su jachta "Perkūnas" ir "Vėtra", vadovaujant j. s. Br. Juodeliui ir v. v. dr. J. Anyšui, buvo išburiuota 166 val.

1966 m. sausio 16 d. L. K. Algimanto laivo metinės veiklos sueigoje buvo paminėtas Klaipėdos krašto atvadavimas. Sueigoje dalyvavo 16 narių ir 3 j. skautai davė įžodį.

Kaziuko Mugėje algimantėnai vėl suka "Laimės ratą". Gegužės 13, 14, 15 įvykusioje BSA Fun Fair j. skautai prisidėjo prie tunto parodėlės aptarnavimo. Algimantėnai įsigyja keturių irklų valtį. Vasaros stovykloje dalyvavo 12 laivo narių. Pastovyklės viršininku buvo v. v. J. Šalčiūnas, inst. v. v. R. Kunstmanas. Stovykloje atgaivinta sena tradicija — organizuojama "Jūros diena".

Tais pačiais metais rugsėjo 25 d. j. budžiai surengia pirmąją skautišką žaidimų šventę Bučo darže, Willow Springs su "Tauro Rago" muzikos orkestru. Šventėje dalyvavo visų Čikagos tuntų vienetai.

Jūrų budžiai įsirenka naują vadovą ps. V. Rupinską. Į įgulą įsirašo iš Australijos atvykę: j. ps. Al. Alčiauskas ir A. Petrauskas. Metų pabaigoje pasikeitė ir L. K. Algimanto laivo vadovybė. Nauju vadovu pakviestas j. ps. Alf. Alčiauskas. L. K. Algimanto laivą sudaro: "Delfinų", "Pinguinų" ir "Banginių" valty, viso 23 nariai.

Buriavimo sezono baigimo proga v. vl. R. Kunstmanas gauna III kl. jachtos vado teises. "Perkūnas" ir "Vėtra" sezono metu išburiavo 122 val.

1967 m. "Pr. A. Smetonos" įgulos vadovavimą perima v. v. R. Kunstmanas, Jaunimo Centre šaukiama 45 m. j. s. jubiliejų

nė iškilminga sueiga, kurioje dalyvauja Seserijos j. skautės bei LSB Vyr. Skautininkas. Pava-sarį v. v. R. Kunstmanas baigė Raudonojo Kryžiaus madyklių direktorių kursų. Jachta "Perkūnas" nuleidžiama Grand Parko uosto baseine, tą vasarą su jachta "Perkūnas" buvo išburiuota 80 val., su "Vėtra" 60 val. Dave įžodį j. budžių: v. v. A. Petrauskas, įstojo kandidatu — L. Kupčiukevičius.

Jūrų skautai aplankė U. S. N. povandeninį laivą "Silveride" Grand Parke uosto baseine.

Birželio 25 d. Beverly Shores Michigano paplūdyje pakrikštyta irklinė valtis. Krikšto tėvai j. skautas B. Skvirblys ir bebrs M. Siliūnas, valtis gavo "Naro" vardą.

Vasaros stovykloje j. s. turėjo savo pastovyklę. Pastovyklės viršininku buvo vair. A. Regis. Stovykloje per Jūros Dieną buvo pašventinta ir įteikta vėliava L. K. Algimanto laivui. Vėliavos mecenatas buvo A. Regis. Krikšto tėvai: ps. I. Regienė ir j. s. Br. Juodelis. Vėliavos įteikimo proga Algimanto laivą sveikino j. s. dr. J. Jurgela — Gale, Nepriklausomoje Lietuvoje pirmas Algimanto laivo vadas ir senas algimantėnas j. s. kpt. P. Labanauskas.

1967 m. liepos 22 d. Kana-dos "Romuvos" stovykloje Ju-

biliejinėje Jūros Dienoje dalyvavo ir Algimanto laivo valti-ninkai: vair. A. Regis, vair. B. Skvirblys, vair. Pr. Skvirblys su laivo vėliava.

Rugpjūčio 5-6 d. Wisconsin upėje startuoja baidarių kelio-nei 12 j. skautų iš Algimanto laivo.

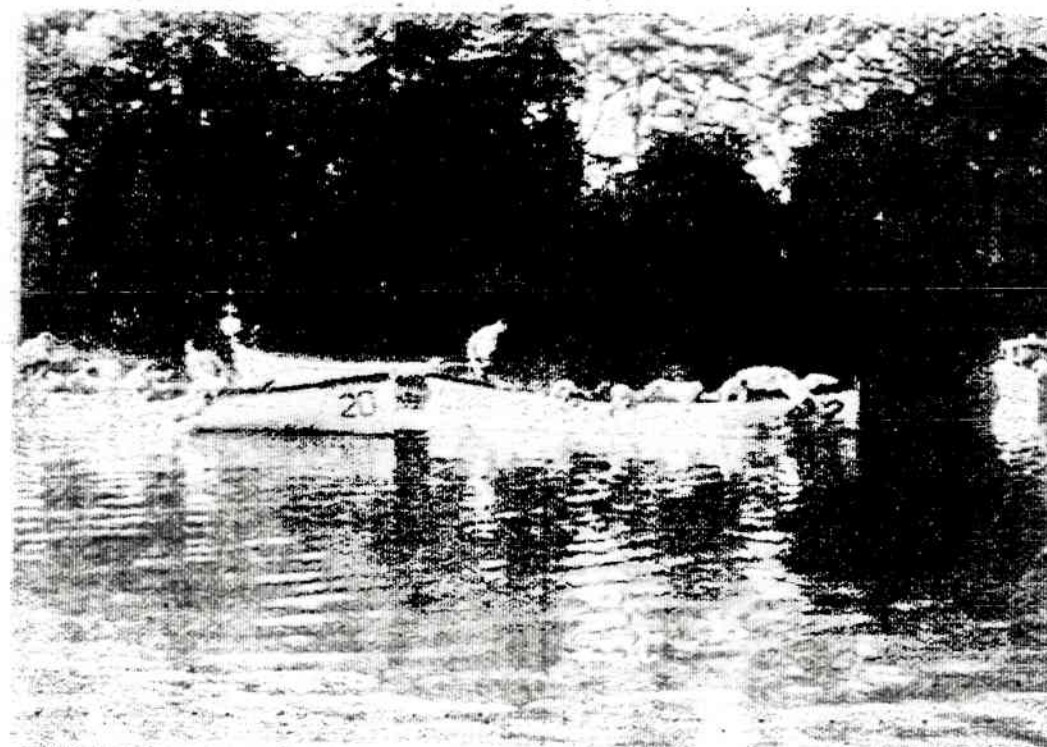
Spalio 1 Bučo darže vyko skau-tų žaidimų varžybos. Spalio 15 j. s. Br. Juodelio namuose iškil-mingai atidarytas j. skautų bū-klas. Algimanto laivo narių skaf-čius išaugo iki 43 narių.

1968 m. v. v. R. Kunstmanas vėl perrenkamas Prez. A. Sme-tonos įgulos vadovu.

Sausio 14 d. Jaunimo Centre algimantėnų ir j. budžių iškil-mingoje sueigoje minint Klaipėdos kr. atvadavimo minėjime dalyvauja Lituanicos tuntas. Prelegentu kviečiamas dr. J. Anyšas, po paskaitos 7 j. skau-tai ir 16 jaunių duoda įžodį. Pavasarį v. v. R. Kunstma-nas Ymca plaukimo baseine pra-veda "Life guard" kursų visų trijų tuntų lankytojams. Daly-vauja 30 asmenų, baigia 11.

j. v. s. Leonas Knopfmilleris
(Bus daugiau)

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

PO SUNKAUS DARBO — LINKSMOJI JŪRININKŲ PROGRAMOS DALIS.

lenktynės irkluojant lėkštėmis.

L. Knopfmillerio nuotr.

What does "Missing in Action" mean in the middle of the night?

ANY woman can understand one side of the prisoner-of-war question very easily.

All she has to do is imagine for a moment how another woman feels as the night hours drag slowly on and she wonders.

Wonders where and how her husband is. Wonders whether he's alive or dead. Whether...

Any woman, any human being, can understand that there is a human side as well as a political side to the prisoner-of-war issue.

This message is concerned with the human side.

Of course, we all want the war to end and the prisoners to be released as soon as possible.

But meantime there is no need for Hanoi and its allies to delay even a day in answering this plea:

Open the prison camps in North Vietnam, South Viet-

American Red Cross

National League of Families of American Prisoners and Missing in Southeast Asia.

1608 "K" Street, N.W., Washington, D.C. 20006

nam, Cambodia and Laos to official neutral observers.

Through these neutral observers, tell the wives and families of American prisoners where they are and how they are.

Is that too much for a wife to ask? Is that too much for Hanoi to give? Is that too much for the conscience of the world to demand?

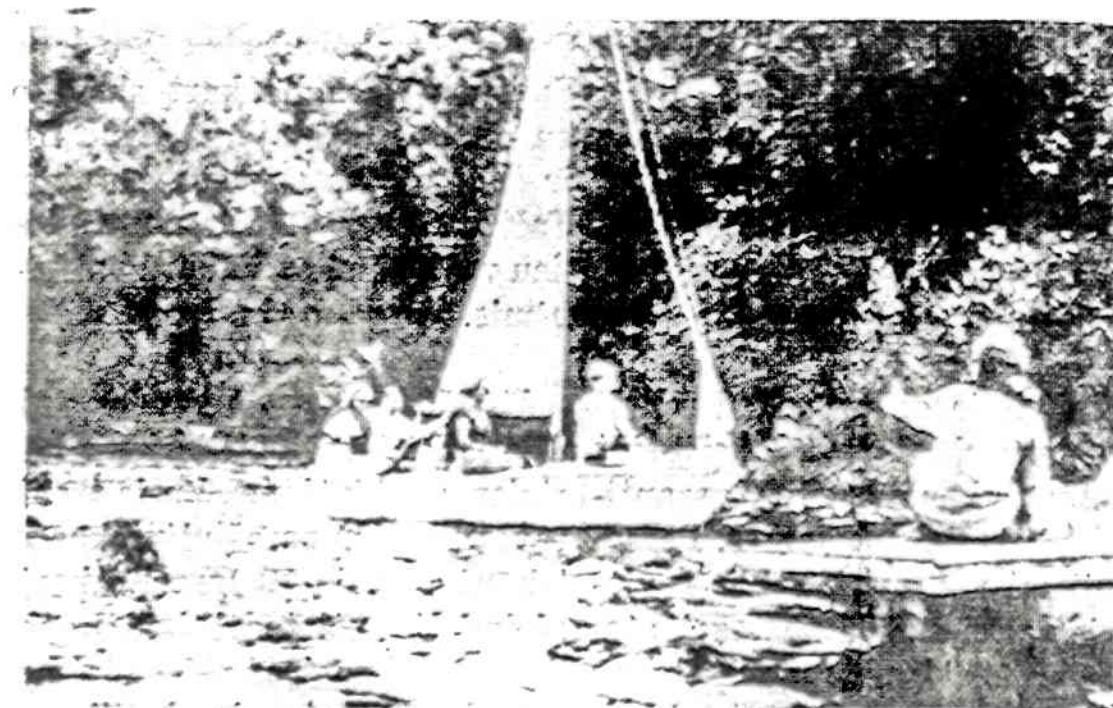
SUPPORT OUR PLEA TO HANOI AND ITS ALLIES:

Clear away the doubts — Open your prison camps to neutral observers... now!

We ask no more than we give. All American and South Vietnamese grown camps are inspected regularly by official neutral observers — The International Committee of the Red Cross.

Advertising contributed for the public good

NEWSPAPER AD MAT NO. POW-108-72 — 250 LINES (2 cols., 9 in.)

KANADIEČIŲ BURLAIVIS "NIDA"

grįžta į prieplauką Romuvos stovyklavietės ežere.

Br. Juodelio nuotr.

PAKĖLIMAI IR APDOVANOJIMAI

Malonu pranešti, kad LSS Tarybos pirmijos 1972 vasario 16 d. pakelti j. skautininkų laipsnius ir apdovanoti šie vadovai ir vadovės:

PAKELTI Į SKAUTININKŲ LAIPSNIS

Į skautininko — ps. Irena Kere-lienė, Chicagoje ir ps. Laima Kiliūlienė, Bostone.

Į jūrų skautininko j. ps. Algirdas Jonas Empakeris, To-ronte.

Į paskautininko — v. sl. Kas-tytis Giedraitis, Clevelande; v. sl. fil. Ilona Laucienė, Chicagoje; v. sl. Aldona Markov-Drą-gūnevičiūtė, Hamiltone; v. vl. Vi-da Račiūnienė, Chicagoje; v. sl. Alfredas Simontis, Clevelande; v. sl. t. n. Valerija Sparkytė, Chicagoje ir v. sl. Irena Zubie-nė, Hamiltone.

APDOVANOTAS LSS ORDINU

Padėkos ordinu — v. s. Adol-fas Venclauskas, Worcesteryje.

Širdingi sveikinimai!

Budžių

v. s. A. Saulaitis

MEDICININĖ SOCIALINĖ TARNYBA

P. STRAVINSKAS

I. — Apie medicininę socialinę tarnybą apskritai

Medicininė socialinė tarnyba ligoninėse pirmiausia pradėta praktikuoti Amerikoje.

1) Pirmas tos tarnybos idėją išskėlė Massachusetts Bendrinės Ligoninės gydytojas Richard C. Cabot, 1905 m. pasiūlydamas savo ligoninei šalia ligonių gydymo grynai medicininiams priemonėms, padėti jiems išspręsti jų psichosocialines problemas, kurios juos vargina ir sunkina jų ligas, kartais daro neįmanomą jų gydymą. Pvz., ligonis, matydamas visų apleistą, dėl jo ligos patekusių į skurdą savo šeima, krenta į desperaciją, jau dinasi ir negali sveikti.

2) Massachusetts mintoji ligoninė sutiko su savo gydytojo iškelta mintimi ir šį tą darė savo ligonims pagalbėti jų socialiniuose reikaluose, bet pagalba buvo silpna ir neoficiali.

3) Iš visų JAV, taip pat ir iš viso pasaulio ligoninių pirmoji ligoninė, pradėjusi jau oficialiai organizuoti savo ligonims medicininę socialinę pagalbą ir tarnybą, buvo Colorado General

Hospital, CGH, priklausanti Colorado Universiteto Medicininiam Centrai Denveryje. Tai ta pati, apie kurią buvo painformuota pirmesniame mano straipsnyje. Ji pradėjo oficialiai med. soc. tarnybą 1926 metais.

II. — Apie medicininę socialinę tarnybą CGH

CGH turi specialų departamentą medicininiams socialiniams darbui. Tos ligoninės direktoriaus pav. Carl A. Williams (mano pasikalbėjime su juo) patarimas, aš padariau su ano departamento direktoriaus pav. Walter L. Cogswell pasikalbėjimą, kurį vėliau dar papildžiau kelių naujų duomenimis savo susirašinėjimu su juo. Dabar pateikiu gautas iš p. W. L. Cogswell informacines žinias, tik ne pasikalbėjimo forma, o informaciniu to pasikalbėjimo ir susirašinėjimo keliu surinktų žinių atpasakojimu.

1) Visų pirma pateiksiu vieną kitą Walter L. Cogswell biografiją. Jis yra gimęs Kansas valstybėje (1934), baigęs Kansas Universitete socia-

Salia Denverio yra didelis Red Rocks Mountain Park, o tame parke yra paveikslė matomas raudono akmens amfiteatras. Teko įdėti daig darbo amfiteatrui pastatyti, bet užtat dabar gali pasidžiaugti gerais vaidinimais.

linius mokslus ir vėliau dar Colorado Universitete viešąja administraciją (ankščiau buvo baigęs dar ir mokytojų kolegiją). Kurį laiką jis yra ejęs įvairias administracines pareigas ligoninėse ir kitose įstaigose, gi nuo 1969 m. jis yra dabartinės pareigose CGH. Nors dar palygin- ti jaunas, bet yra pasižymėjęs Amerikos veikėjas, įtrauktas į pasižymėjusių asmenų sąrašą "Who's who in the West" (1970 ir 1971 m.). Savo informacijoje labai kruopštus. Tų informacijų apie CGH med. soc. tarnybą jis atsitiend man ir raštu gan daug, kad aš čia nei negaliu jų sunaudoti šiame viename laikraštiniame straipsnyje. Jos betgi įdomios, paimitos iš tos ligoninės bylų ir archyvo; suinteresuotiems aš galėčiau duoti jas susipažinti.

2) Gautomis iš p. W. L. Cogswell informacijomis, CGH medicininės socialinės tarnybos departamento personalas yra toks: 1) direktorius (jis yra ir viso Colorado Universiteto Med. Centro šios darbo srities direktorius), 2) jo pavaduotojas (W. L. Cogswell, davęs man pasikalbėjimą), 3) 35 socialiniai darbuotojai, social workers (iš jų net 29 yra su magistro laipsniais), 4) 4 sekretoriai ir 5) kiti raštinės tarnautojai, soc. darbuotojų padėjėjai, darbininkai (transporto tarnautojai ir pan.).

3) CGH med. soc. tarnybos departamento veikla. Daroma, visa, kas ligonius atpalaiduoja nuo jų rūpesčių, kas padeda jiems socialiniuose santykiuose, kas palengvina jiems išspręsti jų psichosocialines problemas ir tuo būdu palengvina jų gydymą tiesioginėmis medicinėmis priemonėmis. Tas darbas yra susijęs su gydytojo, su medicinos seserų ir kito ligoniui gelbstinčio personalo darbu. Todėl socialiniai darbuotojai (social workers) dirba ranka rankon su gydytoju su med. seserimis, su visu ligoniui gelbstinčiu personalu.

4) Štai, ryškesni socialinių darbuotojų (social workers) darbo ir veiklos pavyzdžiai:

a) Kiekvienas ligoninės pacientas yra socialinių darbuotojų stebėjimo lauke. Pirmiausia, soc. darbuotojas, matydamas reikala, kalbasi su pacien- tu; aiškinasi jo psichologines, ekonomines ir kitas sąlygas, kurios gali būti nepalankios jo sveikatai, kurios gali kenkti jo gydymui. Jis veikia, žinoma, ryšyje su gydytoju. Jei pacien- tas nekreipia dėmesio į nu- statytos jo gydymo programos

vykdymą (dažniausia, nesupras- damas savo ligos rimtumo, jos didumo), tai soc. darbuotojas stengiasi jam tą visą išaiškinti ir palenkia jį bendradarbiauti su gydytoju. Jei pacientui sveik- ti kliudo kokios jo šeimos pro- blėmos (pvz., kai šeima jo ne- lanko, jį apleidusi), tai soc. dar- buotojas sueina į ryšį su jo še- ma ir daro visa jos santykiams su ligoniu atstatyti, jiems pa- gerinti. Esant reikalui, soc. dar- buotojas gali konsultuoti ir su ligonio šeimos nariais. Jis gali tartis su visais, kurie gali ligo- niui kuo padėti, kad tik jis bū- tų ramus, turėtų tinkamas sąly- gas gyti.

6) Soc. darbuotojai, esant rei- kalui, gali naudoti departamen- to dispozicijoje esamas sumas, kai reikia teikti ligoniui kokią materialinę pagalbą. Pvz., iš- leistas iš ligoninės pacientas ne- turi pinigų namo parvažiuoti, arba, pvz., atvykęs iš kitur vaikš- čiojantis (ambulatorinis) ligo- nis turi apsigyventi kurį laiką (kol tęsis gydymas) ligoninės mieste, bet negauna niekur vie- tos, o viešbuty gyventi jam per- brangu ir pan. Čia jam gali atei- ti į pagalbą med. soc. tarnyba.

1) Kai pacientui amputuoja- ma koja ar ranka ir pan., kai dėl to jis negali toliau dirbti savo turto darbo, med. soc. tar- nyba padeda jam surasti specia- lią jo profesinio persiorientavi- mo mokyklą. Jei būtina, tai dar ir padeda jam materialškai. Esant reikalui, gali jam, pvz., padėti nusipirkti protezą arba paralitikiui išsinuomoti vežimėlį, spec. kėdę ir pan. Kam rei- kia specialios mašinos, pagelbs- tinčios kvėpuoti (ji yra brangi), soc. tarnyba irgi gali padėti ją įsigyti ar išsinuomoti. Ji pade- da, kai yra būtina, įsigyti ligo- niui dirbtinius dantis, akinius, žodžiu sakant, visa, ko ligonis pats negali įsigyti, dėl ko jis sie- lojasi.

8) Ypatinai budi med. soc. tarnyba, kai atsiranda tam ar kitam ligoniui ar jų šeimai (ry- šium su ligonio likimo ar liga) kokia dramatinė padėtis, pvz., kai ligoniui reikia daryti kokią skubi operacija, kai reikia am- putuoti kurią galūnę (koją, ran- ką ar pan.), kai gimsta nenor- malus kūdikis, kai ligonis mirš- ta ir pan.

9) Be to, med. soc. tarnybos departamentas organizuoja ki- to ligoninės personalo supažin- dinimą su jo darbo problemomis, ruošia viešas paskaitas visu- menei. Jis palaiko ryšius su fi- lantropinėmis organizacijomis ir viešaisiais fondais, kurie turi

giminingus soc. pagalbos tiks- lus. Jis irgi dalyvauja moksl- niame savo darbo srities tyri- nėjime ir pan.

III. — Medicininės socialinės tarnybos išlaidos ir jų atlyginimas

CGH medicininio socialinio darbo išlaidos yra nemažos. Vien tik tarnautojų algoms tenka iš- mokėti kasmet maždaug po \$260,000. O yra gi dar ir daug kitų išlaidų. Bet šiam darbiui žmonės, jų organizacijos, viešųjų fondų valdytojai ir kt. yra jaut- rūsi ir jį paremia sąga aukomis. CGH med. soc. dep-tas savo iš- laidoms padengti gauna pajamų net iš 11-kos šaltinių, bet už jo išlaikymą (pvz., už tarnauto- jams algų išmokėjimą, invento- rius išsigijimą ir pan.) moka Co- lorado valstybė.

Šį darbą žymiai remia didie- ji Fedr. fondai, kaip pvz., Ar- thritis Foundation, Maternal Child Health ir kiti.

IV. — Baigiamoji pastaba

Skelbdamas šias informacines žinias apie medicininės social- nės tarnybos organizaciją ligo- ninėse, noriu atkreipti ir mūsų kompetentingų asmenų (daktarų, labdaros vykdytojų ir kitų) dėmesį į šią tikrai įdomią veiklą ir viešąją tarnybą, kurios ne- prikl. Lietuvoje mes dar netu- rėjome. Tie kompetentingi as- menys turėtų pagalvoti ir apie šios gražios idėjos realizavimą mūsų ateities nepriklausomoje Lietuvoje.

Detroito Pavergtų Tautų Komiteto žinios

Kovo mėn. 21 d. įvyko Detroito Pavergtų Tautų Komiteto posėdis, kuriame nutarta rengti Pavergtų Tautų Festivalį mies- to vidurmiestyje liepos mėn. 14-16 d. Liepos mėn. 15 dieną bus oficialus atidarymas, motorka- da ir ceremonijos. Antras tele- vizijos kanalas pažadėjo filmuo- ti 15 dienos įvykių eigą. Pagrin- diniu kalbėtoju bus senatorius Robert P. Griffin.

Detroito Pavergtų Tautų Ko- mitetui įstojo naujais nariais Wayne valstybinio universiteto Rytų Europos akademinė orga- nizacija UPRAVA ir BATUN. Komitetas nutarė remti Trečią- ją Etninę Konferenciją, kuri įvyks Wayne valstybiniame uni- versitete gegužės mėn. 18-20 d. Sekantis komiteto posėdis įvyks antroje balandžio pusėje.

Saulius Šimoliūnas

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Istatymų leidėjas, kurs pats įstatymus laužė

Federal. teisėjas Joseph Sam Perry nubaudė Illinoisaus le- gislatorių (seimo narį) Harold Washington 10 dienų kalėjim- mo ir 3 met. sąlyginiai už ne- pildymą pajamų mokesčių per 1 metus, nors Washington, kaip valdžia jį kaltina mokes- čių nemokėjus per 19 metų. Teisėjams įsakė išpildyti mo- kesčių reikalavimus už 6 me- tus, nuo 1961 iki 1971 m.

Washingtonui teismas bu- vo skirtas kovo 10 dieną, bet buvo atidėtas, kad jis galėtų dalyvauti pirminiuose rinki- muose kovo 11 d. Jo advokatai pareiškė, kad esą žinomi at- vejai, kur kiti valstijos legis- latoriai taip pat nepildė mo- kesčių formų, bet niekas jų už tai nebadaudžias.

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti dūkių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIJŲ METAI, gražiai įrišta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vael. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vael. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais —	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p.	\$5.50
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liudžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelonas, LIETUVIŲ IŠVILAJA AMERIKOJE, 297 p. įrišta \$5.00 minkštai viršeliais	\$4.00
Dr. V. Srugoienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpūdziai cku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy- tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi- jos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban- kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu- vių gerbūris, privalo susipažinti su žemum išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Ludus Dovydnas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliūda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendra- darbiautojų ir tiktų statytojų su sovietais sukelto mitų miglose apie besikeičiantį komunizmas. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliūda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Apra- šoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos na- rių elgesys tragiškose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsi- minimai, parašyti ramio, klasiško stiliumi apie sunkią pavergto lietu- vio dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kai- nuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai aplė- džiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk- lose, Vokietijoje. 273 psl., kietais viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETĖS IŠPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakūose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymas, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietu- vą išpūdziai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Au- toriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiško mityns ir rūpesčiai apie išviltos kultu- rinį gyvenimą. Skurdai tremis ji nepalankė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juo- kingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTŲ. 52 psl., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar dau- giau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda snkurti geresnę apylinkės ben- dromenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė- nesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SASKAITOMS

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.50
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Drąsesni už mus

Rusų okupuotoje ir komunistų pavergtoje Lietuvoje mūsų tautiečiai energingiau ir drąsiau kovoja už savo krašto laisvę ir pagrindines žmogaus teises, negu laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai. Jie daug apdairiau ir geriau už mus sugeba atkreipti viso pasaulio dėmesį į Lietuvos vykstančią prievartą ir pasityčiojimą iš žmogaus teisių.

Niekas nepajėgė lėktuvu sėkmingai pabėgti iš Sovietų Sąjungos, tuo tarpu Brazilskai iš rusų ištrūko. Jie sugebėjo įtikinti turkus, kad jų negrąžintų į žmogžudžių rankas. Praeitais metais drąsiai ryžosi bėgti ir pabėgo jūreivis Simas Kudirka, bet jis buvo suimtas ir grąžintas į sovietų jūros policijos rankas. Kaip Brazilskai, taip ir Kudirka atkreipė laisvos pasaulio spaudos ir politikų dėmesį į Lietuvoje vykstančius prievartos veiksmus.

Šiandien didieji laisvojo pasaulio dienraščiai pirman puslapin deda žinias apie persekiojamų lietuvių skundą Jungtinėms Tautoms. Visi žinome kokia neperžengiama siena rusų pavergta Lietuva yra atskirta nuo laisvojo pasaulio. Sovietų pasienio sargai stropiai saugo sieną tarp komunistinės Lenkijos ir "tarybinės" Lietuvos. Sovietų karo laivai ir platus radaro tinklas saugo visą "tarybinę" Lietuvos pajūrį. Rusai taip pat neišleidžia lietuvių net į komunistų valdomą Rytų Vokietiją. Lietuvoje gyvenantiems žmonėms draudžiama susitikti su parvažiais turistais, kad jie nepatirtų apie Lietuvą esančią gyvenimo tikrovę. Turistai laikomi gerai saugojamose viešbučiuose, vežiojami tiksliai nustatytais keliais ir saugojami nuo "pašalinių" žmonių. O vis dėlto tie nuo pasaulio atskirti tautiečiai pajėgė įteikti Jungtinėms Tautoms didelį skundą apie okupanto primestą ir jau kelintą metas vartojamą prievartą.

Tarptautinės žinių agentūros iš Maskvos praneša, kad lietuviai katalikai įteikė Jungtinių Tautų sekretoriui Kurt Waldheim naują ir didžiausią skundą apie rusų primestos policijos persekiojimus. Sekretoriui įteiktas skundas yra paremtas 17,000 krašto gyventojų parašų. Los Angeles Times korespondentas Murray Seeger tvirtina, jog tai yra faktai paremtas pats drąsiausias skundas Jungtinėms Tautoms. Tarptautinė organizacija negalės šio skundo nustumti į šalį. Ji turės pažūrėti, ką okupantas daro naujai įgytose savo kolonijose.

Lietuviai katalikai skunde nurodo apverktiną tikin-

ŽALIOJI REVOLUCIJA

Laikraščiuose skaitome naujieną iš Graikijos: visiems restoranams įsakta du kartus per dieną pasiūlyti savo valgytojams bulvių. Per daug priaugusių bulvių, nėra kur jų dėti, tai įsakymas turi padėti suvalgyti. Mes sakytume, kad gerai, jei yra bulvių. Jei jų yra tai vis jau ne bėdas. Juk maisto reikalais besirūpinantieji mokslininkai skatina ieškoti naujų dirvų ir kelti jų derlingumą, nes pasaulyje pastebimai daugėja gyventojų, ir jei dabar nebus susirūpinta jų maitinimu, tai užels bėdas. Tokius gąsdinimus gir-dime jau nebe nuo šiandien. O bulvė irgi gina nuo bado, nors, žinoma, rimtai nuo jo gintis dar reikėtų turėti ir prie bulvės — sviesto ar taukų ar mėsos. Tasai specialistų gąsdinimas,

čiųjų būklę "tarybinėje" Lietuvoje. Kunigų skaičius ten žymiai sumažėjęs. Vyresnio amžiaus dvasiškiai išmirė, o jaunesnių — kunigų seminarijas neįleidžia. Dabartinio metu vienam kunigui tenka aptarnauti po dvi arba net tris parapijas. Bažnyčios atimamos, neduodama remontui reikalingos medžiagos, paverčiamos komunistinių įstaigų centrais. Teismo organai nebaudžia ir netraukia atsakomybėn žmonių, kurie persekioja tikinčiuosius.

Lietuviai katalikai, gyvenantieji Prienų ir Alytaus apylinkėse, pasiskundę "tarybinės" Lietuvos vyriausybei, bet niekas nekrepie jokio dėmesio į jų skundą. Tada lietuviai katalikai paruošė naują skundą apie sąžinės pažeidimus, pridėjo naujų faktų ir įteikė skundus komunistų partijos pirmam sekretoriui Leonidui Brežnevui ir Sovietų Sąjungos premjerui Aleksejui Kosyginui. Sovietų valdžios atstovams įteiktas skundas buvo paremtas 5,000 parašų.

Lietuviai katalikai atsakymo laukė ištisą metą. Jo nesulaukę, jie nutarė kreiptis į tarptautinę organizaciją. Lietuviai žino, kad rusų okupuota Lietuva nėra Jungtinių Tautų organizacijos narys, bet jie žino, kad Sovietų Sąjunga yra tos organizacijos narys. Lietuviai taip pat žino, kad Sovietų Sąjunga yra pasirašiusi ir pasižadėjusi vykdyti Žmogaus ir Piliečio Teisių Deklaraciją, kuri pripažįsta sąžinės laisvę. Lietuviai nurodo, kad okupantas ir okupuoto primesta valdžia laužo tuos nuostatus, kuriuos sovietų valdžios atstovai pasižadėjo gerbti.

Lietuviai labai gerai pažįsta rusus, dar geriau jiems yra pažįstami komunistai. Jie žino, kad okupacinė sovietų valdžia gali išvežti į Sibirą kiekvieną savo teises pasiryžusį ginti lietuvių, o vis dėlto net 17,000 lietuvių turėjo drąsos padėti savo parašą po skundo. Skundą ruošusieji ir parašus rinkusieji lietuviai mokėjo parašus išvežti iš stropiai saugojamos Lietuvos ir praeitą savaitę įteikti į Jungtinių Tautų sekretoriui Kurt Waldheim. Jie žino, kad dar ir šiandien sovietų policija gali juos visus suimti ir išvežti, bet dabar rusai prievartos veiksmus turės taikyti viso laisvojo pasaulio akivaizdoje.

Gromyko į New Yorką išmugeliuotas V. Zenkevičius pasakojo vieno Jungtinių Tautų komiteto nariams apie didelę "ekonominę ir kultūrinę pažangą" "tarybų" Lietuvoje. 17,000 lietuvių skundas rodo, kad toje "tarybinėje" Lietuvoje nėra sąžinės laisvės, be kurios jokia pažanga neįmanoma.

buvo atsiradęs stambus pirkėjas — Sov. Sąjunga. Tas pirkėjas atkrito, ir staiga kviečių augintojai nebežino, ką daryti. Dabar jau numatyta sumažinti apie 22 mil. akry kviečiams skirtųjų žemės plotų, nes valstybė su-perka tik nedidelį kiekį, o kas lieka — žinokis pats. Dėl to kviečių auginimu vertėsi ūkininkai metėsi į gyvulininkystę arba į aliejinius. Šitiems dalykams dar numatoma rinka.

Maisto padėtį pasaulyje kaip tik neseniai svarstė į Hagą susirinkę tos srities specialistai — ten buvo susauktas Pasaulinis Maisto Kongresas. Tame kongrese netrūko ir išspėjimų, bet buvo ir linksmesnių minčių. Pagal tarptautinius išpareigojimus turtingieji kraštai savo ištekliais turėtų padėti neturtingiesiems ir nebūtinai tik ryžiais. Neturtingiesiems daug išteklių reikia ūkiškai pakilti — sukurti pramonę, pakelti žemės ūkiui. Bet pasirodė, kad tie turtingieji pamažu "aptingsta" ir nebeskuba ateiti į pagalbą. Dėl to iš kalbų kongrese paaiškėjo, kad tarp turtingųjų ir neturtingųjų kraštų vis didėja praraja, vadinasi, turtingieji labiau turėja, o neturtingieji — suskursta. Tokiai dėsniui pastebimas ir pačiuose neturtinguose kraštuose — ten irgi didėja praraja tarp turtingųjų ir neturtingųjų. O statistikos specialistai apskaičiavo, kad per sekančius 15 metų vien neturtinguosius kraštus gyventojų skaičius padidės apie milijardą. Jiems reikės maisto. Jeigu nebus imtasi vykdyti kitokią revoliuciją, tai galima laukti raudonosios revoliucijos.

Palaukite, palaukite! Tasai Pasaulinis Maisto Kongreso kaip tik ir kalbėjo apie žaliąją revoliuciją, kuri galėtų apginti nuo raudonosios. Bet tušiomis rankomis niekas nepajėgs plačiu mastu įvykdyti ir tokios žališios revoliucijos. Kaip žinome, raudonosiomis vykdyti dažniausiai naudojami ginklai, kurie, žinoma, taip pat kainuoja pinigą. Žaliajai revoliucijai irgi būtinai reikia pinigų ir už juos nupirkti visokių gaminių. O Jungtinių Tautų Maisto ir Žemės Ūkio Organizacija, kuriai tektų rūpintis išgelbėti pasaulį nuo bado ir, tur būt, nuo raudonosios revoliucijos, kuri net ir nežada gelbėti nuo bado, savo žinioje, sako, teturi tik tiek pinigų, už kuriuos būtų galima nupirkti vieną atominį povandeninį laivą!

Bet žalioji revoliucija vis tiek vykdoma. Net ir dalis mokslininkų, kurie vis gąsdino pasaulį būsimąja bado grėsme, dabar jau sako į optimizmą. Jie jau pradeda kalbėti, kad ši mūsų

Tik 38 iš tų 100 šeimos galvų yra gimę Illinojui. Daugumas nėra baigę aukštesnės mokyklos. Iš tų 100 59 yra juodžiai. Aštuonios iš 70 iš ADC gyvenančių moterų metų bėgyje turės po vaiką. Penkios netekės už savo vaikų tėvų. Keturios iš 100 priimtos į šalpos sąrašus klaidingai. Jos neturėjo teisės.

Kiek šalpos gauna ateiviai

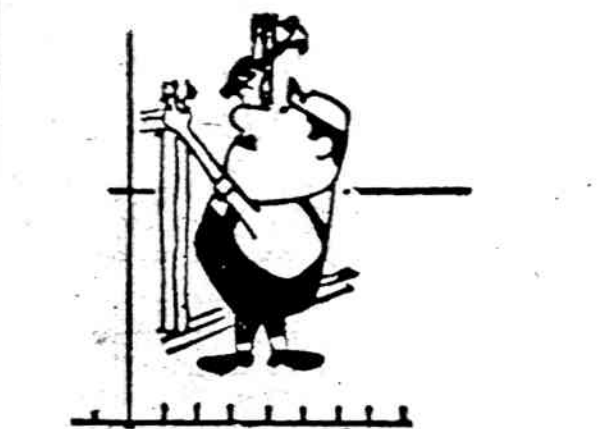
Daily News paskelbtais vienos dienos duomenimis iš viešosios šalpos įstaigos 2100 S. Michigan Ave. viena šeima su 4 vaikais prieš 12 metų atvykusi iš Meksikos, tėvas bedarbis: šalpos gauna \$350 mėnesiui.

Juodukų šeima prieš 5 metus atvykusi iš Alabamos su 5 vaikais; tėvas 6 mėn. be darbo — šalpos gaus po 400 mėnesiui.

Juoda moteris su 2 vaikais, kuriuos sugyventojas ją apleidė, gaus mėnesiui po \$230.

Balta mergina, 18 metų amžiaus, pernai su savo "draugbūniū" atvykusi, dabar nėščia ir viena, gaus \$160 mėnesiui.

Juoda moteris su vienu vaiku ir nėščia (vyras girtuoklis pabėgo gruodžio mėn.) gaus \$200 mėnesiui.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Savo naminė vaistų spintelė reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bankutes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų, nes vaistų su-maišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtum bet kokiame netikėtumui pasiruošęs.

NORIMANTAS DAUJOTAS

LIETUVA MASKVOS VERGIJOJE

10

Tačiau vėliau Lietuvą užtvindė rusai (nekalbant jau apie raudonosios armijos komendantus ir politikus) jau didesnio pasirinkimo net ir stambesnės krautuvės neadaro, nes juos buvo pralenkę anksčiau atskubėję ateiviai, kurie, čia atsibastę traukiniais, auto mašinomis, sunkvežimiais; net pėsčiomis su maišais ant pečių, pirmomis okupacijos dienomis apvažinėjo didesnes krautuves ir sandėlius ir jiems atiteko "liūto dalis". Tokiu būdu bolševikinis amaras iš "turtingos matuškos Rusijos" užtvindęs mūsų kraštą, kaip skėrių debesys ištuštino krautuves. Nuo audinių ritynių sulinkusios lentynos išsitiesė, nes ant jų begulėjo tik menkavertės medžiagos ir įvairių prekių likučiai. Rusai turėjo pirmenybę pirkti, o lietuviams beliko tik tai, kas nuo rusų pasiliko.

Kartą man teko išsikalbėti su vienu rusu komisaru. Aš išdriau jį paklausti, kai buvome išgėrę po keletą butelių rudojo "Trijų kunigaikščių" alaus, kodėl jų žmonos, dažniausiai Katiušos, atvažiuoja labai blogai apsirengusios, visos užsidėjęs raudonos spalvos baretas; — ilgos vatinkos, minkšti valokai ir kaliai... Ir jų sukniš prasto kaftono, ir pasiuvimas nemadingas... Žodžiu, iš aprangos ver-

žiasi skurdas. Juk važiuodamos iš Rusijos jos visos užsidėjo ant savęs viską, ką turėjo geriausio. Kodėl? Juk visi atvažiuo-gę rusai, kaip kokie patefonai ir neklau-siami tvirtina: "U nas visio iest!" — Mūsų kraštas begaliniai turtingas, mes visko turime, viskuo esame pertekę...

Pirmiausia tas neblogas žmogus, komi-saras Pokrovskij, giliai pažūrėjo į mane ir pasakė: "Tamsta esi labai drąsus... Jeigu tokį tvirtinimą apie Rusijos piliečius tartum Sovietų Sąjungoje, tai išpažiuotum su Juodvarniu. Tai kaliniams vežioti juo-dos spalvos, be langelių, automobilis."

"Be to atsimink drauge, kad po kelių metų jūsų žmonos bus apsirengusios žy-miai blogiau, negu mūsų žmonos. Štai ma-no žmona medicinos daktarė, vaikų ligų specialistė, ji tegausa 300 rublių mėnesi-nės algos... O aš mokslų neišėjęs, tik esu baigęs — marksizmo — leninismo vienerių metų kursų, — esu politvadovas; anksčiau gaudavau 900 rublių mėnesinės algos, o šiuo metu esu bataliono vado teisėmis politvadovas ir gaunu 1200 rublių. Be to, mūsų šalis ruošiasi pasauliniam karui: vi-sa mūsų pramonė skirta modernių ginklų gamybai, taip kad krašto piliečių gerovei kelti nebelineka ištekliai."

Dar išgėrėme po porą butelių vilniškio alaus, kurį politvadovas Pokrovskij nuo-sirdžiai pagyrė, kad jis skanus ir gana stiprus. Po to jis man atsisveikinant tarė: "Jeigu nenori žūti kalėjimų rūsiuose, tai niekad, niekad tokių klausimų nedrįsk klausyti".

RUSŲ PREKINIAI TRAUKINIAI — BADAUJANČIAI LIETUVAI

Lietuvių tauta juto, kad kas dieną darosi vis blogiau. Krautuvės ištuštėjo. Raudonoji komunistinė diktatūra parodė savo žveriskius dantis. Kas dieną žmonės dingdavo ir nebesugrįždavo. Žmonos ieškojo vyrų, tėvai sūnų — o klausimai enkave-distai peržiūrėję bylas, tvirtindavo, kad tokių pavardžių jų sąrašuose nėra... Tūkstančiai lietuvių dingdavo nepalikę jokio ženklo. O tokiems savo dingusių artimųjų ieškotojams jie patardavo: "Geriau neieškokite, nes ir jūs galite dingti, kaip mūsų artimieji!"...

Matydami politinį terorą, žmonės puo-lė į nusiminimą. Juos apėmė apatija ir išgąstis... "Kas bus, kas bus?" vieni kitus klausė. Lietuvos komunistų partija, Sniečkaus lūpomis, tvirtino, kad krautu-vės bus užpildytos iš Sovietijos atgabento-mis dar "geresnėmis prekėmis". Tačiau laikui bėgant nesusilaukta jokių gėrybių, nes Sovietija pati nieko neturėjo. Tiesa, keletą kartų pro Kauną pravažiavo trau-kinys su saldžiais arbūzais (kavuny), o ant jų traukinio buvo didžiuliai užrašai: "Dlia golodajuščej Litvy". Tai reiškė: badau-jančiai Lietuvai. Dėl šios propagandos net lietuviai komunistai buvo užsigavę ir tvir-tino, kad tai rusų akiplėšiškumas ir melas.

Kiek gėrybių iš mūsų krašto rusų buvo išgabenta ir kiek jų iš Rusijos atvežta, vaizdžiai nusako vieno geležinkelio pa-pasakotas anekdotas. Kai viena okupuoto

sudaryta komisija ėmė tyrinėti, kodėl iš Kauno einantieji Maskvos link, į rytus, traukiniai kelionėje ilgiau užtrunka, negu grįžta atgal. Vienas iešmininkas ėmė aiš-kinti, bet buvo sustabdytas.

— Drauge iešmininke, tokias menkas pareigas eidamas ką tu gali išmanyti apie moksline statistiką? — nutraukė iešminin-ką tos komisijos pirmininkas.

— Drauge pirmininke, patys trauki-niai tą paslaptį man išdavė. — naiviai ėmė aiškintis iešmininkas.

— Neišsukinėk, bet kalbėk atvirai, tie-sioginį dalyką liedsdamas, ką tame reikale žinai? — paklausė kitas komisijos narys.

— Aš per dienas prisiklausau traukinių muzikos. Paprastai jie ateidami iš Mask-vos, ant pabėgimų sudurimų taktą barškina-dami, dundėdami dainuodami — tuščios dė-žės, tuščios dėžės, tuščios dėžės, gi paju-dėję ir išibėgę iš Kauno į rytus jau visai kita giesmė gieda. Iš Kauno važiuodami jie vos pasirita ir sunkiai stenedami, lyg gripu sirgdami, vaičioja: — kumpis! dešra! kumpis! dešra! sūris! sūris! sviestas! sūris! sviestas... Ir taip tą muziką girdžiu be galo, kas die-na...

Tą iešmininką iškart nesusėmė, bet 1941 m. birželio mėnesį, kai prasidėjo lietuvių masinis tremimas iš Sibiro vergijos sto-tyklas, jis pakliuvo į pirmąjį tremtinių ešeloną...

ATSKAITOMYBES KNYGOS — VIENA LITAIŠ, KITA — RUBLIAIS

Vėl prie banko. Prekybą vedant dve-jopa valiuta, reikėjo vesti ir atskiras at-skaitomybės knygas — vieną litais, antrą rubliais. Dėl tokio dvigubo atskaitymo banko buhalterijoje gana dažnai įvykdavo klaidų, įrašius vieną valiutą vieton kitos.

Tų kalbų išaiškinimui teko daugeliui banko pareigūnų gerai pasukti galvas ir sakyčiau paprakaituoti. Tokių klaidų klaidelių ieškodami prie atskaitomybės knygų išsėdėdavome klauras naktis. Tik vėl reikia paaiškinti, kad yra didelis skirtumas tarp buhalterio ir kasininko pada-rytų klaidų ar paklaidų. Buhalterui reik-čia surasti klaidą ir po to ją lengvai iš-braukti raudonu rašalu, o vietoj išbraukti skaičių įrašyti tikrus. Tuo tarpu ką darys kasininkas, kuomet pas jį kasoje atsiranda per daug ar per mažai pinigų? Sovieti-jos įstatymai tame įžiūri nusikaltimą, o nusikaltėliniui gresia sunki bausmė, — ma-žiausia kalėjimas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

DR. ANNA BALUNAS
AKIU, AUSU NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telefonai: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠALPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir seštd. tiksliai susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 9 iki
12 val. popiet. Ketvirtadien. ir seštdie-
niais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštdie-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bap-
dažai, Speciali pagalba kojom:
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Seštdieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRospect 6-5084

help your
HEART FUND
help your HEART

AVALYNĖS ISTORIJA

Akmens amžiaus žmogus ne-
turėjo avalynės ir nežinojo, kad
medžioklėms eiti apsiavęs yra sau-
giau. Gal būtų, avalynės pradžia
yra susieta su pašinu: kai žmo-
gus isidūrė ar pašinas įsmigo į
koją, tai jis pradėjo galvoti, kaip
apsaugoti kojas nuo sužalojimo.

Pirmąsą avalynės medžiaga
buvo: žolė, alga, oda, lapai,
medis. Avalynės gaminimas
buvo primityvus. Uždėję koją
ant lentelės ar odos, išrėždavo
padus, kuriuos pritvirtindavo
prie kojų žolėmis ar odiniais dir-
želiais. Tokie "sandalai", toli-
mos praeities žmonių avalynė,
laikui bėgant tobulėjo. Jų tėvynė
buvo senasis Egiptas. Fara-
onų kapuose nemažai buvo už-
tikta iš nendrių ar odos išpintų
sandalų, turtingai papuoštų auk-
so sagomis, perlamentu, kutais
ar išsiuvinėjimais.

Dabartinių laikų laisvai pasi-
renkame įvairių spalvų sanda-
lus. Jei kas būtų pabandęs tai
daryti senosiose Romoje, tai bū-
tų susilaukęs mirties bausmės.
Kadangi anų laikų visuomenė
skirstėsi į luomas, tai ir avalynė
buvo luomams pritaikyta. Pur-
purinė spalva buvo simbolis ga-
lios; tokios spalvos sandalus avė-
davo tik imperatoriai ir sena-
toriai. Romėnų konsulai, iškil-
mingų ceremonijų metu bei pra-
dėdami eiti naujas pareigas, avė-
davo auksinės spalvos sandalus,
o į paprastus posėdžius eidavo
su baltais sandalais.

Viduramžių riteriai daugia-
usia kreipė dėmesį į aprangą,
avalynę ir etiketą. Elegantiški
rūbai, graži avalynė ir eisenai-
tais laikais buvo ženklas gero
tono (viskas savo vietoje). Ir
tai buvo nelengva. Tų laikų ava-
lynė, būvusi ilgais, siaurais,
daugumoje ir viršų užrištais ga-
lais.

Jis batų priešakio ilgio spres-
davo apie avėjo kilmę. Prancū-
zų karalius Pilypas IV buvo iš-
leides įstatymą, kuriuo karališ-
ko kraujo princams leido avėti
jiems pageduotą ilgio batų
galus; dvariečiams — ne ilges-
nius, kaip dviejų pėdų (pėda —
30 cm.), miestiečiams — vienos
pėdos ilgio. "Ilganosės" avalynė
mada bėmatant paplito po
visą Europą. Pusošios labiau
mėgo ryškiai spalvotas kurpai-
tes, prie kurių galo prikabinavo
varpelį, žvangučių ar barškalelę.

Rusijoje daugiausia buvo pa-
plėti auliniai batai, panašūs į odi-
nę kojine, kurią užmovus įgau-
davo bato formą. Vėliau ant šių
batų pasirodė siūlė, o žymiai vė-
liau pradėjo siūti iš atskirų odi-
nių iškarpių. Kaimų gyventojai

avėdavo iš medžio karnų pintas
vyžas. Miestiečių kasdieninė
avalynė buvo naginės. Tai plo-
nos odos gabalas, sutrauktas vir-
vute. Aukštomis kulnėmis ba-
tus avėdavo tik prie išieginų rū-
bų.

Viduramžiais Europoje ma-
das diktavo Ispanija. Madų se-
kėjos ispanės, norėdamos atro-
dyti aukštesnės, prie avalynės
naudojo pastovas, atseit, medi-
nes kaladėles, kurias prie bato-
liu pritvirtindavo dirželiais. Ma-
dų besivaikymo pasėkmės kar-
tais būdavo tragikomiškos: ma-
dingos ponios tik tarnaičių pri-
laikomos, tegalėdavo vaikščioti.

Pastovai jau nuo senų laikų
buvo žinomi. Senovės graikų ak-
toriai-tragikai prieš vaidinimą
uždėdavo koturnas (medinius
padus) ant kojokų. Panašius į
kajokus (ilgas lazdas) Turkijoje
uždėdavo namuose arba jų gar-
siose turkiškose pirtyse. Ispaniš-
ki pastovai, panašūs į kaladė-
les, buvo per sunkūs ir nepato-
gūs vaikščioti, todėl laikui bė-
gant jie buvo aptašomi, plonina-
mi, kad virto kulnėmis (kurko-
mis).

Kulnys greitai surado garbin-
tojus netik moterų, bet ir vyrų
tarpe. Vėlesniais viduramžių
laikais, kai prabanga ir rūbų
puošnumas pasiekė aukščiausią
savo "klestėjimo" laikotarpį, tai
ir vyrai avėdavo aukštomis, rau-
donomis kulnėmis kurpaites, pa-
puoštas sagomis ir bantais.

Nuo 16-to šimtmečio madų
diktavimą perėmė Prancūzija.
Kiekvienas naujai įžengęs į sos-
tą Liudvikas buvo lyg įpareigo-
tas įvesti ką nors naujo ir pa-
daryti pakeitimus aprangoje, sti-
liuje, skoningume, gestuose ir
paprčiuose.

Liudvikas XIII buvo mėgėjas
medžioklės. Šio pomėgio įtakoje
staiga pasikeitė mada ir įgavo
naujovišką posūkį, būtent, "me-
džiokliška" atspalvį. Kurpaitės
iš mados išstūmė aukštos, pla-
čiai užsibaigiančios, atverstais
aulais pušny. Pokyčiuose kil-
mingoji diduomenė pasirodė da-
vos geltonais, karaliaus mėgia-
mos spalvos auliniais batais. Ele-
gantiskumui, aulų atvartų kraš-
tus apvedžiodavo nėriniais arba
papošdavo bantais.

Liudvikas XIV pašalino iš ka-
rališkų salonų batus, tik nėri-
niuotus aulų atvartus "perkelė"
ant ilgų kojinių kraštų; aulinius
batus pakeitė kurpaitės. Ava-
lynės siuvimo amatas pareika-
lavo meno. Puikios, meniškai
skoningai papuoštos kurpaitės
buvo gaminamos iš įvairių spal-
vų ir atspalvių gelumbės, milo,
aksono, mašasto ir brokato.

Kai Prancūzijoje įvyko revo-
liucija, tai paryžiečiai pradėjo
kukliai rengtis. Pati moderni-
šiausioji avalynė pasidarė gru-
būs, angliško fasono, plačiomis
kulnėmis batai.

(nrs) Vertė Z. Dalėnas

trokas, kurį vairavo šoferis
Charles Flood, 28. Flood pa-
kaltintas per greitą važiavimą
ir turės stoti į Trafiko teismą
balandžio 24 dieną.

Nuteisti 4 žmogžudžiai
Du Kriminalinio teismo tei-
sėjai nuteisė keturis jaunuosius
žmogžudžius už praėitų metų
kovo 13 dieną padarytas tris
žmogžudystes.

Du broliai Mitchell, 20, ir
Eddie, 17, Barry gavo nuo 30
iki 100 metų kalėjimo ir priedo
nuo 14 iki 20 metų už nušovimą
Troy Cline, 30, su kuriuo
buvo susibarę bėgėdami taver-
noj 1228 W. Wilson Avenue.
Kiti du — Clarence Woods,
18, ir Larry Jones, 20, gavo ka-
lėjimo po 30 iki 75 m. už nužū-
dymą dviejų žmonių juos api-

plėšiant ir nuo 30 iki 60 metų
už ginkluotą apiplėšimą.

Chicagoj daktarų mažėja
De Paul universiteto surink-
ta statistika parodė, kad Chi-
cagos miestas šiuo metu turi
mažiau kaip 3,800 gydytojų,
kurie verčiasi privačia prakti-
ka, tai yra tiek pat, kiek tu-
rėjo 1907 metais, kada gydy-
tojų buvo per pusę mažiau.

1970 metais Chicago beturė-
jo po 1 daktarą tūkstančiui gy-
ventojų, kai nuo 1840 iki 1920
metų turėdavo kiekvienam
tūkstančiui po du. Labiausiai
nukentėjusi Lawndale, ir net
naujasis priemiestis Schaum-
burg, kur nesą vieno dak-
tararo. Chicago daktarai išsi-
kėlią į turtingus priemiestius
arba į pajūrių miestus.

Genocido Parodos Įsteigėjui ir Organiza-
toriui
A. A. ZENONUI KOLBAI
mirus,
žmonai Emilijai ir dukrai Daliai reiškiamo
gilia užuojautą ir kartu liūdime.
Amerikos Lietuvių Taryba

A. A. FRANK JONIKOWIC
Gyv. Pennsicola, Florida. anksčiau gyv. Chicago, Ill.
Mirė 1972 m. kovo mėn. 27 dieną, 4:00 val. ryto, sulaukęs 84
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 64 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Constance Jurgionytė, dukte Leona Ba-
rows, jos vyrai Arthur, sūnus Frank Jonik, jo žmona Ann, 4 anūkai:
Mary Ann, David, Terrence Lee ir Karyn bei kiti giminės, draugai
ir pažįstami.
Trečiądienį, kovo 29 dieną, 3:00 val. p. p. kūnas bus pašarvotas
Petkaus Marquette koplyčioje, 2433 W. 71st Street.
Penktadienį, kovo 31 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Marijos Panelės Gimimo parapijos bažnyčia, o po palaimi-
nimo bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Frank Jonikowic giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukrė, sūnus, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

ONA VASKEVIČIUS - OLŠAUSKAITĖ
Gyv. Brighton Parko apylinkė
Mirė 1972 m. kovo mėn. 27 dieną, sulaukusi 58 metų amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Utenos mieste.
Amerikoje išgyveno 22 metus.
Paliko nuliūdę: vyrai Jonas, Lietuvoje liko sesuo ir 3 broliai bei
kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Trečiądienį, 4:00 val. p. p. kūnas bus pašarvotas Eudeikio koply-
čioje, 4330 So. California Avenue.
Penktadienį, kovo 31 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Onos Vaskevičius giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyrai, sesuo, broliai, giminės.
Laidotuvių Direktorius Dovydas F. Gaidas ir Geraldas F. Daimid.
Tel. LA 3-0440.

A. A. ANELEI MIEŽELIENEI
mirus Lietuvoje,
jos broliui dail. Mikui Šileikiui ir brolienei
Paulinai širdingą užuojautą reiškia
K. AUGUSTAS
M. GUDELIS
J. PRONSKUS
A. PUZAUSKAS
CHRISTINE AUSTIN
EMMA PETRAITIENE
A. BUDRECKAS
ST. PETERSONIENE
E. ROKIENE
PRANAS LUKAS
I. DUBAUSKAS
V. ČEPAS
K. VAITKEVICIUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom-
grausiosios gėlės ir vainikai anks-
tų papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5325 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELININKA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorius
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI:
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1134-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

A. A. ALGIRDAS EDGARAS FIRANTAS

Kaip jau rašyta Naujienų Algirdas Firantas. Mirė pacia-
š. m. kovo 15 d. numeryje, me kūrybingiausiame amžiu-
Grand Rapids, Mich., pirma-
džio naktį kovo 12 d. mirė
širdies smūgio iškilias žymus
Amerikos Lietuvis architektas, suplanavęs ir pa-

stales Illinois, Arizonoj ir ki-
tur, b ypač Michigane, visą
eilę bažnyčių ir civilių pastatų
bei privačių rezidencijų.

Tėvų gražiai lietuviškoje
dvasioje užaugintas, jis visur
su pasididžiavimu savo tautinę
kilnę pabrėždavo ir nors čia
gimęs Amerikos lietuvis būda-
mas lietuviškai gražiai kalbėjo
ir skaityti bei rašyti mokėjo.
Nors savo profesijoje pats to-
kių progų nebeturėjo, tačiau
savo motinėlei lietuviškai spau-
dą (Naujienas ir naujus leidini-
nius) kasmet užsakydavo.

Grand Rapids Press savo ko-
vo 11 d. laidoje apie velionį pa-
rašė:

Edgaras R. Firantas, 55, gvy.
1621 Breton Rd., SE, naciona-
liai pripažintas architektas
bažnyčių statyboje, mirė pir-
madienį Blodgett Memorial
ligoninėje širdies atakos iškil-
tas.

Gimęs Oak Park, Ill., Mr. Fi-
rantas studijavo Illinoiso
universitete ir Illinoiso Tech-
nologijos Institute, dirbdamas
su pasaulinio garso architektu
Mies VanDerRohe.

Grand Rapids jis apsigyve-
no 1956 m. įsteigdamas 1959
metais Edgar Firant & Co., Ar-
chitektas, adresu 353 Atlas Ave.
SE, Anksčiau Mr. Firantas dir-
bo kaip projektavimas (desig-
ner) firmoms Chicagoje, Phoe-
nix, Ariz., ir Los Angeles.

Mr. Firantas specializavosi
bažnyčių projektavime, laimė-
damas keletą premijų už ne-
paprastus ir gražius darbus. Jis
laimėjo du pripažinimus iš
nacionalinių grupių — vieną
už Sventos Trejybės Rymo ka-
talių bažnyčią Rockforde ir
antrą už Krikščionių katali-
kų bažnyčią Zione, Illinois.

Kitų šioje srityje jo projek-
tuotų bažnyčių tarpe yra Sv.
Petro liuteronų bažnyčia Rock-
forde, Taikos Kunigaikščio
liuteronų, Dangun Zengimo
liuteronų. Pirmoji baptistų
bažnyčia Rockforde, dvi Re-
formotų Krikščionių — Arca-
dia ir Shawnee Park bažny-
čios ir viena mormonų — Pas-
kutinės Dienos Jventųjų baž-
nyčia.

Jis buvo Amerikos Architek-
tų Instituto, Michigano Archi-
tektų Draugijos, Michigano
Profesijų Sąjungos, Amerikos
Bažnyčių Architektūros Drau-
gijos ir Religinės Architektū-
ros Gildijos narys.

Mr. Firantas taip pat buvo
Rytų Kongregacijos Bažnyčios
narys ir trustee ir buvęs East
Grand Rapids Planavimo Ko-
misijos narys.

VELIONIO ŽMONOS GERDOS ŽODIS

Velionio žmona Mrs. Gerda
Firantienė Naujienų atstovui
ašarodama pasakė: Jis man
buvo toks neapsakomai geras
vyras — mes vedę išgyvenome
27 metus ir jis buvo toks pat
geras tėvas mūsų vieninteli
dukrelei, kuri jau yra 17 metų
amžiaus. Praeitį žiemą Laure-
lė lankė Interlochen Meno

Akademiją ir būdama gabi
pianistė tenai studijuoją pas-
žymų koncertų pianistą. Mu-
du beveik kas savaitę galį va-
žiudavome ją aplankyti ir
šlaip dažnai telefonu susisie-
davom, nes buvome tokia
glaudi ir intymi šeima. Tiki-
me, kad ji sieks karjeros mu-
zikoje ir darėme tuo reikalu
žygių kol Edgaras taip staiga
ir netikėtai mirė.

Edgaras ir aš susitikome, kai
aš studentavau Chicago's Me-
no Instituto Mokykloje (kur
gavau dailių menų magistrą
laipsnį), o jis buvo architek-
tūros studentas Illinoiso Tech-
nologijos Institute. Edgaras
buvo labai gabus studentas ir
visus šiuos metus sunkiai dir-
bo kaip architektas, projek-
tuodamas ir statydamas daug
gražių pastatų.

Mes kai apsigėdėme pirmiau-
siai keletą metų gyvenome
Phoenix, Arizonoj ir tenai jis
suplanavo keletą bažnyčių,
įskaitant didžiulę ir įspūdingą
Centring Metodistų bažnyčią.

Jis statė pastatus visoje Mi-
chigano valstijoje, daugelį origi-
nalių ir labai gražių bažnyčių,
už kurias patapo plačiai žino-
mas kaip žymus architektas, už
jas laimėdamas premijas ir
daug pripažinimų.

Jo statyta yra permijuota di-
delė Krikščionių Katalikų Baž-
nyčia, Zion miestelyje, Illino-
jui. Jis neseniai baigė statyti
Civic Centrą su puikia bibli-
oteka ir gaisrininkų stotimi, už
ką Michigano gubernatorius jį
įvertino savo inauguracijos kal-
boje. Jis taip jau yra pastatęs
daug puikių gyvenamųjų namų
ir komercinių pastatų.

Mes esame skausmo ir liū-
desio prislėgti, bet tikime,
kad kurią dieną, kai mūsų dar-
bas šioje žemėje bus baigtas,
mes su juo vėl susitikime pas
mūsų Dangiskąjį Tėvą.

Gili užuojauta skausmo dū-
landoje ponai Gerda, dukre-
lei Laurai ir motinėlei Onai
Firantienei.

J. Pr.

TRUMPAI

— **Adomas Didžbalis**, gvy.
Marquette Parko apylinkėje,
išbuvo apie 4 savaites šv. Kry-
žiaus ligoninėje, grįžo į na-
mus. Sveiksta ir stiprėja žmo-
nos priežiūroje.

— **Chicago's Mokyklų Tary-
ba** balsavimu nusprendė šiuos
mokslo metus sutrumpinti 11
dienų ir baigti birželio 8 d. Mo-
kytojų sąjungos pirm. J. Des-
mond pareiškė, kad tuo pa-
žeista sutartis.

— **Bronė Variakojienė**, Iga-
nas Malčius ir Jonas Jurksai-
tis giedojo solo Tėviškęs para-
pijos Giesmių vakare. Kom-
poz Vlado Jakubėno kantatos
"Pranaše Didis" solo partijas
atliko Viktorija Grigaliytė —
sopranas ir Leonas Gružas —
baritonas. Religinis koncer-
tas sekmingai praėjo dalyvau-
ris.

— **Jaunimo Kongreso** Spor-
to Diena bus liepos 4 d. Sporto
programomis ir varžybomis
rūpinasi Salfass Centro Valdy-
ba, kurios pirm. yra Jonas Ba-
le sekmingai praėjo dalyvau-
ris.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

LIVE IN HOUSE KEEPER
Own room. Near North Apt.
One adult. Good salary. Must
have good references &
speak Some English.
SU 7-0520

FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir Įrenginiai

**PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI**
40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
laikinus ir išsimokėtina. Aptarnauja
lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

jant daugeliui Chicago's lietu-
vių. Parapijos choras ir Tru-
bininkai dalyvaus Velykų pa-
maldose 10 val. ryto.

— **Aldona Kidolytė**, New
York, N. Y., išrinkta Jaunimo
Kongreso atstove. Ji studiju-
ja meną ir yra Akademinio
Skaucijų Sąjūdžio valdybos sek-
retorė. Priklauso tautinių šo-
kių grupei.

— **Uogintas Kubilius**, Los An-
geles, Calif., išrinktas JAV
Vakarų apygardos atstovu į
Jaunimo Kongresą. Jis yra bai-
ges inžinerijos mokslus Baka-
lauro laipsniu ir dabar studi-
juoja Biznio administracijos
mokslus. Aktyvus skautų orga-
nizacijoje. Išrinktas Studentų
sąjungos centro valdyb. Rei-
kiasi kultūrinėje ir politinėje
veikloje.

— **Poetas Bernardas Braz-
dionis**, kuris visad mielai lau-
kiamas Chicagoje, rašydamas
laišką Chicago's Lietuvių Ope-
rai, tarp kitų reikalauja, rašo:
"Iaikydamas, kad šios lietuvi-
škos originalios operos pastaty-
mas yra neeilinis įvykis mūsų
išeiškos kultūros istorijoje...
užsako bilietus ir atvyks-
ta iš Los Angeles dalyvauti
"Jūratės ir Kastyčio" operos
premjeroje.

— **Stanley Jasūnas** iš Ever-
green parko apylinkės daly-
vaus pavasarinėje meno para-
doje balandžio 8 ir 9 d. Ford
City Prekybos centre. Baland-
žio 5 ir 6 d. ten bus virimo
parodomosios pamokos ir prie-
monių paroda.

— **Bogana aukšt. mokykloje**
balandžio 4 d. 7:30 val. vak.
prasidės nemokami vaivavimo
ir pasitobulinimo kursai. In-
formacijai ir registracijai tel.
321 — 6010. Kursus ruošia
Cook apskritys apylinkės teis-
mas.

— **Evergreen Plazos** preky-
bos centre vyksta Velykinė pa-
roda. Miniatiūriniame kaime-
lyje yra išstatyti mokinių kon-
kursiniai margučiai ir rank-
darbiai.

— **Jaunimo Kongreso** Spor-
to Diena bus liepos 4 d. Sporto
programomis ir varžybomis
rūpinasi Salfass Centro Valdy-
ba, kurios pirm. yra Jonas Ba-
le sekmingai praėjo dalyvau-
ris.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai ir
kitoki blankai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5780

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange Įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-7941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai. Prityrusių darbininkų. Kai-
nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

John G. Evans, IV Tautinių

Šokių šventės Vajaus lėšų telki-
mo komiteto pirmininkas

užsisakė visą salą į banketą,
kuris įvyks balandžio 22 dieną
Beverly Country Club, Chica-
goje. (Pr).

IV-ios Tautinių Šokių šven-

tės Vajaus lėšų telkimo komite-
tas ruošia banketą balandžio
22 d. — šeštadienį, Beverly
Country Club, 8700 Western
Avenue. Bilietų bei informaci-
jos reikalu skambinti: 865-1456
L. Dargienei arba John Evans:
RE 7-8600. (Pr).

Pageibėkime tikintiesiems

Lietuvoje! Komunistai juos
žiauriai persekioja ir jiems sun-
ku išlaikyti bažnyčias, nes už
jas reikia mokėti labai didelius
mokesčius. Organizuojami Re-
liginės Šalpos Rėmėjai, kurie
turės skyrus ir vyriausiąją val-
dybą, stengsis padėti Lietuvos
tikintiesiems. Nariais gali būti
visi, kurie aukoja nemažiau 5
dol. metams, amžinieji nariai —
100 dol. ir mėcenatai — 1000
dol. Įsirašykime į rėmėjus ir
savo aukomis padėkime tiki-
tiesiems Lietuvoje išlaikyti baž-
nyčias. Aukos siųsti: Religinės
Šalpos Rėmėjų Organizaciniam
Komitetui, 6825 So. Talman
Ave., Chicago, Ill. 60629. Visi
aukotojai gauna kvitus ir jų au-
kos yra atleidžiamos nuo fede-
ralinių mokesčių.

L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų
Organizacinis Komitetas
(Pr).

LAIMINGI NAMAI

2 BUTŲ PO 5 KAMBARIUS veik-
naujas mūras. Patogi vieta — blokas
nuo Marquette Parko. Atskiri šildy-
mai. Naujas garažas. \$43,000.

6 KAMBARIŲ LIUKSUS 15 m. mū-
ras — arti Kedzie ir 81 St. Centrali-
nis oro šaldymas, kilimai, įrengtas
beismantas. \$30,900.

2 BUTŲ MŪRAS, namas — geras,
išnuomotas, kambarių sistema. Arti
rytus nuo mūsų. Tinka pensininkui
gražiai gyventi ir gauti dolerių prie-
dą. Kaina \$21,000.

5 BUTŲ 25 M. MŪRAS — visai arti
ir pačiam Marquette Parke. Puikūs
įrenginiai. Dideli modernūs kamba-
riai ir virtuvė. Labai patraukli
kaina. Teiraukitės.

TIKRAI 1½ AUKSTO 2 butų mūras
20 metų, 2 auto garažas. Gazo base-
board šildymas. Gražus, sausas įren-
gtas beismantas. Marquette Parke. —
\$35,000.

10 BUTŲ MŪRAS, apie \$14,500
nuomos, Marquette Parke. Kaina
\$74,700. Investuokite pelningai ir
saugiai.

DIDELIS 6 kambarių mūras. Mo-
dernus 2 auto garažas, kabinetų vir-
tuvė, gazu šildymas. Puikus namas
gyventi Marquette Parke. \$22,500.

ZEMES — 30 pėdų su garažu prie
pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-jų butų gražus mūr-
po 3 mieg., alumin. langai, karštu van-
deniu šiluma gazu. 2-jų autom. gara-
žas. Gražioje vietoje prie parko. —
\$40,500.

6 A. M. M. C. R. moderni virtuvė ir
vonia, alumin. langai, karštu vandeniu
šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500

APYNAUJIS 1½ aukšto mūr., alumin.
langai, šiluma gazu, įrengtas rūšys.
2-jų autom. garažas. Marquette Par-
ke. \$36,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alumin. lan-
gai, karštu vandeniu šild. gazu, mo-
dernios vonios. Mūr. garažas. Mar-
quette Parke. \$52,000.

VIRŠ 50 PĖDŲ pločio, gražus kam-
pinis sklypas. 2-jų butų namai. Oak-
lawn. Teiraukitės.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2
automobilių mūro garažas, Marquette
Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengių naujus ir perstatant senus vi-
sy rūšių namo apšildymo pečius ir
air-conditioning ir naujus ir senus na-
mus. Irengių vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiavimai nemokami.
Turite leidimus dirbti mieste ir
užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Federalinių ir valstijos pajamų

mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas

pardavimas

REAL ESTATE

Parasų pildijimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo informacijos

INSURANCE

NAUJAS ADRESAS

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. (prie Sacramento)

tel. 436-7878

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,

tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

Iš dail. Antano Petrikonio dailės parodos atidarymo kovo 18 d. Marquette meno galerijoje, 3215 W. 63 gat.
Iš kairės į dešinę: dail. A. Petrikonis, ponis Skalčiūnė, Janina Šalčiūnė, inž. Jonas Stankūnas, dail. Magdale-
na Birutė Stankūnienė ir Kazimiera Bradūnienė. Paroda tęsis iki balandžio 16 d. Foto V. Noreikos

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano
Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis pa-
ruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-
tolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo
laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau-
siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis.
Kas negali užtiėti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį
arba Money Order, pridant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.